

ՈՒՄՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

՝ԻԼՄԻՅԷ, ՊԵՅԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛Ր ՂԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ՃԻԼՏ 32.

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 17, 1889.

Ն. 42.

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՆՏԵՐԻՃԷ

Աւերթ	Սահիժէ
Յիսուս Գրիստոսըն Ուրուհիէթի	329
Պուրաւարթան Վէ Մաքետոնիայա Սէյ- յաճաթ	329
Պուրաւարթ 'Իլէթին Սերայէթի	330
Մէնպա'ը Ասիլէրտէն Իսթիհսալ Օլունան Թա'ամ	331
Պիլինմէյէ Շայտն Օն Միւֆիտ Խուսուսլար	332
Իլէթին Ինթիլլամ Իւզրէ Իճրա Էյլէ	332
Նէֆաիէրէթ Պիր Գափուսան	332
Մուհարրէրթ	332
Իլանթ	334
Շու'ուհաթ Ը Սիյասիլէ	335
Ագալէրէն Ֆիլ'աթ Ը	336

ԱԻՆՏԵՐԻ. Հէր հաճախ փենջէնպիսի կիւնիս նէշր օլունուր:

Մեմայիքի շահանգէ վէ տիյար քէնգայիքի քիւն սենգայիքի պէր վէնգի փէշի 4 1/2, վէ ալքը ալքը 3/4 Մեմայիքի, վէ պիր ճիւս-խէսի 30 փարա տըր: Փօսրա իւնքիքի քուրաճընգա 'ա'իտ տիր:

Ղազէրայա տէրմ իլիւն քանքիրաք իւթանպօլտա Ամերիգան խանընտա Մր. Հ. Ս. Պարնըմ իսմիկէ, ապօնէ Էազըրմազ, վէ փօստայա 'ա'իտ մեմայտ իլիւն մէքրուպ վէ ազգէ Պատ. Տօգ. Ի. Ֆ. փէրիպօնա կէօնտէրիմէյի տիր:

Ամերիգան Միսիօնէրէրի Շերքէթի Թարաֆընտան,
ԱԶԷԻՊԻ ԻՍԹԱՆՊՈԼ, Ճ. Ք. ԿԻՐԻՆ,
ՄԻՆԷԼԼԻՅ, Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ:

ԱԻՐԷԹ
(Վէթ: Հէ-է):

Աւերթ վար օլաղընը տէրունիմտէ հիսս էյլէմէքտէիմ: Պէն' աղաճլարը պիրտէն զիյատէ տէֆ'ալար քէսիլիշ օլան օրմանա պէնկէքիմ: Ենէն պիլթէն փիտանլար էվիլէրէրտէն զիյատէ գուվ վէթիլ վէ նէշաթը տըրլար: Սէմայա տօղրու եիւքսէլալիլիմ պիլիլիմ: Խուր-չիտի սէմա պաշըմ ուճընտա օլուպ, զէմին պէնի պէպէր, ֆաղաթ սէմա' նամա'իլմ տիւնեալար հազգընտա տիւ-չիւնալիլմտէ պէնի մէսրուր զըլար: Տիւնալիլէրին գալիլինճէ ինսանըն ճանը պաշգա պիր շէյ տէյլի, իլլա գուվլաի պէտէնիլէնին էսէրի տիր: Էյլէ իսէ նէ' սէպէպէ մէպնի գուվլաի պէտէնիլ-յէմ ինգիրաղ պուլտըղը վաղթ րուհըմ տահա զիյատէ թէնվիր օլունույօր: Սաշ-լարըմ աղարմըշ իսէ տէ, գալլիմ տա-իմա կէնճ գալլի տիր: Պու էճալէն

տիւնեա պանա շիմտի երրմի եաշընտա օլաղըմ վաղթ վէրտիլի մահղուղիլէթ գատար մահղուղիլէթ վէրիր: Գապրա եաղաշտըգա պէնիմ իլէ պիրլէշէն տիւնեալարըն լաեէմթ իլահիլէրինի տահա զիյատէ վաղիհ սուրէթտէ իշի-տիրիմ: Իշպու իլահի սատէ օլմաընա րաղմէն 'աճա'իպ օլուպ, կիւղէլ պիր հիքեայէ վէ պիր թարիս տիր: Էյլի սէ-նէտէն պէրու միւլահաղալարըմ նէսր, նէզմ, թարիս, ֆէլէթի, տրամ, մէն-զըպէ, իլիլալէթ, հիճվ, զաղէլ վէ ի-լահի շէքլինտէ եաղմաղտա իսէմ տէ, պուրալըն ճիւմէսիլի սընաաղգտան սօնկրա հալա տէրունիմտէ օլանըն պին-տէ պիր զըմընը պէյան էթմէտիլիմի պիլիլիմ: Գապրա էնալիլիմտէ չօգ քիւմ սէլէրին տէտիլի միսիլու, 'պիւնիլմիւն իշինի պիլթիլիլիմ', աէյէ պիլիլի իսէմ տէ, 'էօմրիւմ խիթամ պուլտու', տէ-յէմէմ, զիրա պու կիւնիլն իշէրի պիլթ-տիլիլիմտէ, եաղընըն իշէրի եաղըն սա-պահ եինէ պաշար: Մէզար չըգմաղ սօ-գաղ տէյիլ, տիլան եօլու տըր: Գապր զուրուպ շէմա իլէ գալիանը, ֆաղաթ թուլը'ը շէմա իլէ ալըրը: Պու տիւն-եայը վաթմանըմ տէյիլ սէվտիլիմ էճ-տէն հէր տաղիղա իլէրի կիլթմէքտէիմ: Իշիմի անճաղ եէնի պաշալմըշ օլաղըմ տան հէնուղ թէմէլ աթմաղտա իմ: Իշ-պու թէմէլին կիւն պէ կիւն եիւքսէլտի-լինի կէօրէլէք զիյատէսիլլէ մէսրուր օլաճաղըմ: Էպէտիլլէթ իլիւն պէնտէ օ-լան պու իշիլիլաղ էպէտի 'էօմր վար օլաղընա պիր տէլիլ տիր:

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍՆ ՈՒԼՈՒՀԻՅԷԹԻ
(Պապ. Մր. Հըրմ):

Յիսուս Քրիստոսըն թապի'աթը հազգընտա իւշ ֆարզը քէքեար օլուպ, պաղըլարը ա-նըն սըրֆ պիր ատէմ օլաղընը իսպաթա չըգըրըրար: Ենհուտիլէրին գալիլինճէ, Յի-սուս ալտաաղըն օլուպ, շէրիր պիր ատէմ իտի: Չօգ քիւմէլէրին զանընճա, Օ քէրիմ պիր զաթ օլուպ, իճրա էտէճէք իտարիլ իւլ 'տաէ պիր մէ'մօրէլլէթի հա'իլ իտի իսէ տէ, ատէմ օլմաըն հասէպիլլէ ճիւլլիլլէթի, մա'իւ-մաթը վէ հիւքիւ նաղըս իտի: Սա'իլլէր պիր տաղըմ տահա իլէրի կիտէրէք տէրլէր քի, Յիսուս ատէմ շէքլինտէ տօղտու իսէ

տէ, տիւնեալա կէլմէսիլնէն չօգ էվիլէ մէվ-ճուտ, վէ ինսանըն մաֆէվգիլնտէ օլան ա-լա պիր սիլքէ 'ա'իտ օլուպ, եաղը Ալլահ, ֆաղաթ պու ճիւմէլ իլէ պէրապէր ճէնապը Վաճիլ իւլ Վիւճուտա մաուուս իտի: Եինէ սա'իլլէրին իթիլաուրնճա, Յիսուս միւթէ-ճէսսիտ Ալլահ, թէն օլան Բէլամ, ճէլիլ Ալ-լահ վէ իշիլաքեար, հաղիգաթը հալտէ հէմ Ալլահ վէ հէմ ինսան իտի: Անէր իշպու թա'իլմաթտա 'աղիմ պիր սըրր օլաղընը, վէ քէնտիլլէրին տնը լաղըղընա անիլալալաղըգ-լարընը իթիլապ էտէրլէր իսէ տէ, տնը Բի-թապը Մուգատտէսին շէհատէթինէ իսթի-նտալէն գապուլ էտէրլէր: Յիսուսա պաղը-լարըն ալտաաղընը, վէ տիլէրլէրին Ալլահ նա-գարըլէ պաղմալարը, եա'նի պու իքի ուճ-լարըն պէնիլնտէ սա'իլ հէր նէվ' էքքեար մէվճուտ իսէ տէ, իրիսթիյան թանըլալա-ըն զըմըն ա'ղէմի քէմալըլէ իւլիւնճիւ էք-քեարը գապուլ էտէրլէր: Յաղաթ պիր թա-լիլմաթըն էքսէրլէթ թարաֆընտան գապուլ օլունմաըն անըն հաղիգաթ օլաղընա տէլա-լէթ էթմէտիլլինտէն, պու խուսուստա Բի-թապը Մուգատտէսին նէ' թա'իլմ էթտիլլինի քէմալը սիւքիւնէթ, թէ'էնի վէ տիլգաթ իլէ թահիլլէթ մէլիլիլ:

Թէֆթիշ օլունտըգտա ճէնապը Հաղգ ի-չիւն 'Ահա ը 'Աթիլաթ գուլլանըլան Բապպ, Մէլիք, Գուտուուս, Ալլահ վէ Ենօվա 'իւն-վանէրլին' մա'նա ի միւքէմէլ իլէ 'Ահա ը ճէտիտաթ Յիսուս Քրիստոս հաղընտա գուլ-լանըլաղը կէօրիլէճէք տիր: Ենօվա քէ-լիլիսի 'Ահա ը ճէտիտաթ պուլունմաղըն էճալէն, պէլքի 'իւնիւն ը մէքըլիլ իսթիսնա օլա պիլիլի: Յաղաթ Եսայի փէյլալապէր «Պէրիլլէտէ նիտա էտէնին սէտաը, Բապ-պըն եօլունը հաղըրլաղընը, վէ պէկապան-տա Ալլահընը (Իպրանիճէտէ Ենօվա) ի-չիւն պիր ճատաթ թէսվիլէ էտիլիլ» վէ վաթ-թիլ էտիլի Յովնանէսէ քէնտիլլին քի' օլ-աղըն սու'ալ օլունտըգտա, օ «Պէն Եսայի փէյլալապէրին տէտիլի կիպի, Բապպըն եօ-լունը տօղրուլտընը' տէյիլ նիտա էտէնին սէտաը իմ» պուլունմըլլար տըր: Յովնան-նէսին Յիսուս Քրիստոսըն թարիլլին թէ-տարիք էթմէյէ կէլալիլ տէրքեար օլաղըն-տան, փէյլալապէրին Քրիստոսըն Ենօվա թէս-միլլէ էթմէսի աշիքեար տըր:

Եինէ 'Ահա ը 'Աթիլաթ գուլլէ ի մութ-լաղա 'իլմի մութլաղ վէ էպէտիլլէթ Ալլահըն սըֆաթը մախսուսէսի կիպի զիք օլունտը-ղը միսիլլու, Քրիստոսըն տալիլ սըֆաթը մէքըլիլէլի հա'իլ օլաղըն իրա'ն օլունմը տըր: Քրիստոսըն էպէտի օլաղըն իշար օլուն-մըն տէլլէ մի տիր: Պու սու'ալա ճէվապէն շէյլէ եաղըլմըն տըր: «Բէլամ էպիլիլապէ

մէջնուտ իտի . . . Բէլամ թէն օլուպ արա-
մըզտա սաքին օլտուլ . . . Իշպու սէօզ պիլա
շիւպէն Բրիստոսը իմա էթտիլինտէն, էպէ-
տիլէթին պիր սըքէթ Ուլլա՛ն կիպի Սնա
'աթֆ օլունմասը աշիքեար տըր: Յոգաթ
պունտան մա'տասը վար: Յիսուս Պաթմոս
ճէզրէսինտէ ճէլալըլէ Յովհաննէսէ կէօ-
րիւնտիլիւ գէման անա խիթապէն՝ «Իպ-
թիտա վէ Ինթիհա, էվլէլ վէ Ախըր պէն
իմ» տէյերէք քէնտիլին էպէտի օլտըղըն
կէօթէրտի:

Բէզա խալգ, գալպէրի թէթիշ, խէլա
վէ կիւնահարը 'աթվ էթմէք հալընը Ալլա-
հըն իճրա էտէ պիլէճէյի խոսուսաթ օլուպ,
Ինճիլէթին թիվայէթինէ կէօրէ, պունարըն
ճիւմէսին Յիսուս իճրա էյլէմիշ տիր: Յի-
սուս կիւնահար 'աթվ էթմէյէ հիւքիւմէթի
վար օլտըղըն պէյան էյլէտիլինտէ, էթրա-
ֆընտաքիլէր պէյանաթ ը վազը'ալը քիւֆր
'ատա էթտիլէր: Լաքին Բէնտիսի կիւնահ-
լար 'աթվ էթմէյէ հիւքիւմէթի վար իտիլինի
կէօթէրմէք իշիւն պիր միւճիլէ իճրա էյ-
լէտի:

Պունտան մա'տա, պիլգ զաթ էթէնտիմիլ
«Պէն վէ փէտէր պիր իզ» տէմիշ տիր: Պօ-
ղոս ընտուլ Յիլիպպէլիլէրէ խիթապէն թան-
րիլ էթտիլի թիսալէտէ «Օլ քի Ալլահ սու-
րէթինտէ պուլունտըղը հալտէ, Ալլահ միւ-
սալի օլմաղը շիքեար սայմաթը» վէ Րօմա-
լըլարա օլան թիսալէսինտէ «Բրիստոս ճիւմ-
լէնին իւղէրինտէ իլէլ էպէտ Ալլահ ը միւ-
պարէք տիր» տէմիշ տիր: Էյլէ իսէ, Բի-
թապը Մուգատտէսին Յիսուս Բրիստոս
Ալլահ նաղարըլէ պագտըղընա շիւպէն գա-
լըր մը:

Շու գատար վար քի, Բրիստոս Ալլահ օլ-
մասըլէ պէրապէր հէմ տախի ինսան իտի:
'Այնի զաթտա ուլունիլէթին ինսանիլէթ իլէ
թարղը իթթիհատըն մէվճուտ օլմամասը-
նա տէլալէթ էթմէլ: Ինսանըն ընտուլըն
թէնիլէ պիլէլէսի տախի պիլիմ իշիւն պիր
սըրըր տըր: Էյլէր իթթիլա' ի տէրունիլիլէ
(գիտակցութիւն) վէ կիւն պէ կիւն իճրա
էթտիլիլէթ թէտգիլթա իսթիհատէն ըն-
հըն թէն իլէ պիլէլէսի օլմասընա ինսան-
մըզա միւլէթիլաթ հօզ իսէ, Բիթապը Մու-
գատտէսին շէհատէթինէ պիլիմէն Յիսուս
Բրիստոսըն զաթընտա ուլունիլէթ իլէ ին-
սանիլէթին պիլիլէլէ օլմասընա ինսանաղա
տախի միւլէթիլաթ հօզ տըր:

ՊՈՒՂԱՐԻՍԹԱՆ ՎԷ ՄԱՔԵՏՈՆԻԱՅԱ
ՍԵՅՅԱՀԱԹ
6.

[Պէնտ ի մախտուս]

Սօն պէնտ ի մախտուսըմըզա Օխրիլէ մու-
վասէլէթիլիլէ պէյանըլէ խիթամ վէրտիլ:
Օխրի շէհրի երին Օխրի նամըլէ մա'րուֆ
օլան կէօլիւն շիմալ ի շարգի քէօշէսինտէ վա-
զը՝ օլուպ, կէօլիւն քէնարընտան տիք պիր
սուրէթտէ հօգարը չըզան պիր ուլըրմըն էթ-
րաֆընտա հալիլըլէ տըր: Ուլըրմըն թէփէ-
սինտէքի գատիմ գալա 'Օսմանլըլարըն օրա-
լարը գալթ էթմէլէրինտէն էվլէլ հալիլըլէ
իսէ տէ, անըն էսքի վուգուլաթ ը թարիլի-
յէսինտէ տա'իր պիր կէօնէ մա'լիւմաթ ալա-
մատըգ: Գալա ի մէզըլէրէ էլ եէվմ գալի ի
միւլթա'մէլ օլուպ, հալընըլ տիվարլարը պա-
զի գալմըլ տըր: Շէհրին սուրը տախի հալա
պագի իսէ տէ, շիմալէր շէհրին անճագ պիր
զըսմըն ինաթա էթմէքտէ տիր: Մահալը
մէզըլէրտէ իքի գատիմ քիլիսէ, վէ անլէրտէն
պիրի Այիա Սօֆիա նամըլէ մա'րուֆ օլուպ,

'Օսմանլըլարըն օ եէրլէրի ֆէթի ու գալթ
էթտիլէրի գէման ճամիլէ թանվիլ օլունմըլ
տըր: Էհալիտէն պիրիլին պէյանընճա, Օխ-
րինին սէքէնէ ի հազըրէսի 20,000 նուֆուս
օլուպ, պունարըն իւշ ընտըլը իսթիլինտէ,
վէ մապազիսի Իպալմ տըր: Տահա զիյատէ
մա'լիւմաթ ը թամմէյէ մալիք իտիլի իտիլա-
սընտա պուլունտան տիլէր պիր էթէնտի էք-
սէրիսի Պուլղարլարտան իպարէթ օլան էհալի ի
իսթիլինտէն իսթիլինտէն 'ատէտի 14,000, էհալի ի
Իպալիլէսինքի իսէ, 3,500 օլտըղըն գիքը
ու պէյան էյլէտի: Շէհր Տիվրէ մութասար-
ըրֆընըն թանվիլ ը հիւքիւմէթինտէ օլան պիր
գա'լիմաթամ վոսըրթաթըլէ իտարէ օլունուր:

Օխրի կէօլիւ ուղունըլը 20 միլ, վէ չէվ-
րէսի 20 սա'աթ օլան կիւղէլ պիր սու մէճ-
մու'ը տըր: Անըն սուլը թաթիլը վէ պէրրագ
օլտըղը ճիւլէթլէ, գալըգըլար անտէն գանա
գանա իշիլէր: Օխրի կէօլիւ իշիլտէ պու-
լունտան լէզիլ ալա պալըղը սէպէպիլէ մէշ-
հուր տըր: Անտէն չըզարըլան ալա պալըգ-
տա էյլէ պիր լէզիլէ վար տըր քի, Իս-
թանպուտա ալիանէն էնվա' ի պալըղլարըն
հիշ պիրիլին լէզիլէրի անա մուգալէսէ օլու-
նամալ: Գալղատիլանըն Կէօքէ նամ կէօլիւ
սանիլինտէ վազը՝ պիր գարիլիտէ պուլուն-
տըղըմըլ էնսատէ տախի 'այնի նէվ'տէն պա-
լըգ եէտիլ: Պիլ պէյալ վէ պէօլիւք պիր
գուլը վէ անըն էթրաֆընտա պիր թագըլմ
ուֆագ գուլարը երիւղէքտէ կէօրտիլէ: Օլ
թարաֆըն էհալիսինքի իթիլիտալընճա, ու-
ֆագ գուլար պալըգ ալլայարագ պէօլիւք
գուլը պէսլէրլէր, վէ անլէրին մու'ալէնէթի
օլմասա, պէօլիւք գուլը աճընտան էօլիւր:
Էյլէր հալիլգաթ ը հալ պունտան իպարէթ
իսէ, 'աճէպա պէօլիւք գուլը անլէրին պու-
լըտմէթիլիլէն նէ՝ վէճիլէ մուգալէլէ էթ-
մէքտէ տիր:

Կէօլիւն ճիւլէթ ի ճէնուպիլէսինտէ 'Ազիլ
Նա'ուլ մանասթըրը վազը՝ օլուպ, հալա
պէրրագ օլտըղը գէման անը շէհրտէն կէօրէ
պիլիլիլ Իտիլ: 'Ազիլ Նա'ուլ Պուլղարլարթա-
նըն ընտուլէրի օլան Սիլիլ վէ Մէթօտիլ-
սըն շալիլտի իտիլ: Մէզըլէր մանասթըր
Պուլղար քիլիլէսինքի 'ա'լա օլան մանասթըր-
լար արասընտա էն զիյատէ շէօրէթ քէսպ
էթմիշ օլանլարտան պիրի իտիլիլ տէ, պուն-
տան պիր գալ սէնէ ագտէմ միւլթէրիլ օլ-
մասըլէ, էլ եէվմ տահա քէնտիլին էվլէլէր
շէօրէթիլիլ պուլունմըլ տըր:

Օխրիտէ պուլունտըղըմըլ էնսատէ իքի
տէֆա գալըգ իլէ սէյր ու սէֆէր էյլէտիլ:
Իլէ սէյր ու սէֆէրիլիլ ըրմաղըն երիւղէ պի-
լէճէլիլիլ թէնհա վէ սալիա պիր եէրինէ, ի-
քինճիսի տախի ուֆագ Սթրուկա շէհրինէ
իտիլ: Իշիլմալ քի Օխրի կէօլիւնտէքի գա-
լըղլարըն տիւնտանըն սա'իր հիշ պիր թարա-
ֆընտա էմալը կէօրիւմէթիլ տիր: Պիր քիմ-
սէ անլէրի պալը քէսլիլիլ, վէ գուլըղը իլէ-
րիտէ կիտէն պիր էօրտէյէ պէնկէթմէսիլլէ
փէք իսապէթ էյլէմիշ տիր: Անլէրի խաֆիթ-
լէթմէք մագսէտիլլէ պիր թէքնէ միսիլիլ
իքի քիլիլիլին իլլէրի օյուլըլ, անլէրին
իքի թարաֆլարընա վէ պունարըն արասընա
գալըղըն տիլիլին թէլէլ էտէն սա'իր իւշ
թալիլա վազ՝ օլունուր: Պալէն իքի պալէն
իւշ քիլիլտէն իպարէթ օլան քիւլէքըլէր
գալըղըն պալընտա, եա'նի էօրտէյին գուլ-
ըղը իւղէրինտէ օթուրըլ, քիւֆէթսի
տախի պիր թարաֆտա, քիւլէք շէքտիլլէրի
հալտէ, տիւմէնճի տախի գարըլ թարաֆտա
քիւլէք շէքէր: Պիլ պիր գալըղտա իքի
գուլլէթիլ գատընը քիւլէք շէքմէքտէ, պիր
ատէմի տախի գալըղըն տիւմէնին շէվիլ-

մէքտէ կէօրտիլէ: Անլէրտէ եօլու թալը-
մագ լաղըլ կէլիլիլ հալտէ, իլլէրինէ խա-
սէթէն հալիլըլ վէ էթրաֆընա փարմաղըլ
շէքիլիլ օլան պիրէր թալիլա վազ՝ օլու-
նուր, վէ եօլուլար անլէրին իւղէրինէ օթու-
րըլար:

Սթրուկալա օլան զիյարէթիլիլ էնսատըն-
տա տա'վէթիլիլ իճապէթէն իքի էթէնտի
պիլլէ ընֆագաթ էյլէտի: Պունարտան պի-
րի Րօպէրթ Գօլէճին 1887տէ իքմալը թան-
սիլ էթմիշ մէ'ղունլարընտան օլուպ, էլ եէվմ
Պուլղար օլունլարա մախտուս պիր մէքէպի
'ալիլին ըն'իսի տիր: Միւմալիլէյին թանվիլ
իտարէսինտէքի մէքէպտէ 150 չալիլտան
մէվճուտ օլուպ, հէմ քէնտիլին հէմ տէ մէք-
թէպին սա'իր իւշ խօճասընըն ալըղլարը
Պուլղար էկզարըլ թարաֆընտան թէ'տիլ
օլունմագտա տըր: Տիլէր էթէնտի պիր թա-
ճիլ օլուպ, պուլարտա Պայալը Հալստա թապ՝
ու նէշր օլունտան Պուլղարճա Զէքէյա նամ
գալէթանըն միւլլէզըլիլ վազիլիլիլ տա-
խի իճրա էտէր: Միւմալիլէյին 12 Զէքէյա
նուսիլէսինքի հալիլ օլան պիր զալէթա փա-
քէթի ալըլէ, եէտիլին Օխրիլէ, իքիսինքի
ճիւլար գալիլէլէրէ կէօնտէրիլ, վէ իքիսինքի
տախի Սթրուկտա տաղըլար: Սթրուկա
Օխրիլինքի իքի սա'աթ պու'տը մէսաֆէսին-
տէ տիր: Պիլ գալըղա սահիլ գուլպիլտէն
սէյր ու սէֆէր էթտիլիլիլ սըրատա, Օխրի
գալ'ասընտան խալը երիւքտէ օլան պիր թէ-
փէնին եանընտան կէլտիլ: Րիվայէթէ նա-
ղարէն, սուր շէհր պու թէփէնին իւղէրինտէ
պինա օլունմըլ տըր: Սթրուկա Տրին ըրմա-
ղըն կէօլտէն չըգտըլը մէվլիլտէ քեա'ին
տիր: Տրին ըրմաղը տաղար արասընտան
ճիւլէթ ի շիմալիլէյէ տօղրու ճէրէյան էթտիլի
էնսատէ իլլինէ խալը ուֆագ ըրմաղլար տէօ-
քիլիլիլիլտէն, Շօտրա գուլպիլտէ տէնիլլէ
տէօքիլիլիլտէն էվլէլ թիւլիլիլտէն էվլիլիլա
գըթ'ասընտա պուլունտան էն պէօլիւք ըր-
մագտան պիրի օլուր: Թագրիլլէն պին
խանէյի հալիլ օլան Սթրուկա գասապաթը
Տրին ըրմաղընըն իքի սահիլինտէ հալիլըլ
օլուպ, շարգ թարաֆտա թիւլէք մահալլէսի,
ղարպ թարաֆտա տախի տահա պէօլիւք օ-
լան Պուլղար մահալլէսի վար տըր: Սթրու-
կանըն էթթէսինտէ սայլի հիշ Պուլղար սէ-
քէնէ պուլունմատըղընտան, կէօլ իլէ Տրին
ըրմաղը Արնալուտըղըն շարգի հուտուրը
'ատա օլունա պիլիլ: Օխրի իլէ ճիւլար մա-
հալլէրաէ Իսլամլար թիւլէքէ թէքէլիլա է-
տէրլէր իսէ տէ, մահալը մէզըլըն պիր
գալ սա'աթ մէսաֆէսինտէ վէ ճիւլէթ ի զար-
պիլիլտէ վազը՝ մահալլէրտէ անլէր ֆա-
միլիլա Արնալուտ լիսանըն գուլլանըլար:
Պիլ պիր չօգ երիլիլ Արնալուտլար կէօր-
տիլէ քի, պունլարըն վաթանը, սէյնահա-
լը սէյնահալտան մէն՝ էտէն մուլաթարաթը
օլմասա իտիլ, զիյարէթ էտէճէք շայանը
տիլգաթ պիր մահալ օլուր իտիլ: Կէլէն սէ-
նէ պիր թիսալէ ի մէվլուլէտէ միւլնտէրիճ
պիր պէնտէ Արնալուտլարըն 'ատէտի 'ալ-
էթթալմին 1,600,000տէն իպարէթ իտիլի
զիքը օլունմըլ, վէ պունլարըն 1,000,000ը
Իսլամ, վէ մա պուղի 600,000ի իսթիլիլան
պուլունմըլ տըր: Միւլլէլիլիլ պէնտին գալ-
լիլէն, էհալի ի իսթիլիլանիլէտէն 400,000ի
Օրթօթօգա, վէ 200,000ի Գաթիլլէ մէզէպիլ-
նէ մէնսուպ տըր:

Սթրուկտա պուլունտըղըմըլ էնսատէ
պալըգ ալլամանըն 'աճա'իլ պիր ուսուլըն
կէօրտիլէ: Ըրմագ ազընթընըն էօնիւտէ
գամըլ հալստա ուֆագ տէնիլլէրտէն պիր
պալըղալա հալիլըլ: Պուլ պալըղալալար

էօյլէ պիր սուրէթտէ ետփըրըլար քի, սու-
անէրին իշինտէն աղ իշինտէն օլտըղը դա-
տար սուհուէթլէ կէշէր իսէ տէ, պալըդ
կէշէմէզ: Պալըզլալա տօղըռտան աղընթը-
նըն պիր թարաֆընտան տիկէրինէ ետփըրըլ-
օլմայըպ, պիր թազըմ սէփէթլէր հէյ'էթին-
տէ թէրթիպ օլունմըլ տըր քի, պալըզ-
լար անըն իշինէ կիրտիքլէրինտէ խասսէթէն
ետփըրըլ պիր աղ վասըթասըլէ տըրտըր
չըգարըըրըլար: Պու կիպի խալը պալըզլա-
վալար մէվնուտ օլուպ, պալըզլարընտա սէ-
փէթին աղըղ դայէթ տար օլտըղընտան, պա-
լըզ պիր տէֆ'ա անըն իշինէ կիրտիքտէն
սօնկրա գօլայ գօլայ տըլարը չըգամաղ: Պու
նէվ' պալըզ ալը կէճէլէին իճրա էտիլի:

Օխրիտէն Մանասթըրա 'ալտէթ էյլէտիք.
օրատան տախի Սէլանիյէ կէլտիք: Ուֆադ
Օսթրօլա կէօլիւնիւն ճիհէթ ի շիմալիյէսի
պօյուննա կէշէն քեարպան եօլունտան, վէ
Մաքէտօնիալը Թիլիպին փաթիթաթը օլան
էտէսա շէհրինիւն մէվզի'նտէ ետփըրըլ
տըր տէյիւ դանն օլունան Վօտինա շէհրի
իշինտէն կէշէ պիլսէ իտիք, մէմնուտ օլուր
իտիք: Թարիգ ի մէզքիւր վուգու'աթ ը թա-
րիլիյէսի ճիհէթիյէ շայան ը տիգգաթ, վէ
Օսպօրն իլէ Վօլինա գուրպինտէքի մէնգարէ
հիւան ու լէթաֆէթէն պինաղիլ իսէ տէ,
օլ եօլտան կիթմէնին պիգէ դայր ի միւնասիպ
կէօրիւնմէսինէ մէյտանտա սէպէպլէր մէվ-
նուտ օլտըղընտան, Կրատսդօյա 'ալտէթլէ
օրատան տախի Յէ սա'աթ դարֆընտա տէ-
միր եօլու իլէ Սէլանիյէ կէլտիք: Տէմիր եօ-
լու իւղէրինտէ էն շայան ը տիգգաթ մանալ
Վարտար նէհրինին տաղլար իշինտէն կէշտի-
յի Տէմիր Գափու իսէ տէ, օրայա եէթիշ-
տիյիմիզ գէման օրթալըղը դարանըղ պաս-
մադտա օլտըղընտան, մանալ ը մէզքիւրըն
վիւն'աթ ու 'ազամէթինի քեամիլէն թագտիր
էտէմէտիք: Սէլանիք սթասիօնընտա պիլի
պիր տօսթ իսթիգպալ իլէ, ետըր կէճէլէ
պիր սա'աթ գալարագ, պիլի քէնտի խանէ-
սինէ միւնասթիլ էյլէտի:

ՊՈՒԼԱՇԵՐ 'ԻԼԼԵԹԻՆ ՍԻՐԱՅԵԹԻ

Պուլաշը 'իլլէթլէրէ թուրքուրըլ քիմսէ-
լէրին մալիք օլտըղլարը էշեա վէ մէվտա
վասըթա օլարագ պուլաշը 'իլլէթլէրէ տիւ-
շար օլան քիմսէլէրին 'ատէտի նաղարը
'իլթիպարա ալընտըգտա պու մէս'էլէյէ տա-
հա զիյատէ տիգգաթ օլունմադ լաղըմ իտիյի
աշիքեար օլանագ տըր: Արպա Սէհնէյէ նամ
ղաղէթանըն պէյանըննա, նիշէ 'իլլէթ թօ-
խուսթընըն վիթօսիյէթի (ժահրաւորութիւն)
ուղուն միւնտէթ եաշամագ վէ պիր չօդ սէ-
նէլէր պաղի գալմագ գապիլիլէթինի հա'իզ
օլտըղլարը թէճարիւպ ի 'ատիտէ իլէ միւս-
պէթ տիր: Գըղըլ հիւմմա, տիֆթէրիա, հիւմ-
մա ի թիֆօթի խասթալըղլարընըն մէզքիւր
'իլլէթլէրէ տիւշար օլունըլ քիմսէլէրին իւղէր-
լէրինտէ եա եանլարընտա պուլունան էշեա
վասըթասըլէ պաշաղարա սիրայէթ էթտիք-
լէրի կէօրիւլմիւշ տիր: Չիշէք վէ սարը հիւմ-
մա միսիլիւ 'իլլէթլէրին պալատէ մէզքիւր
վէճնէ սիրայէթի իւղէրինէ էյիճէ մուսաա-
տագ պիր քէյթիլէթ նաղարըլէ պաղըլմագ-
տա, վէ պա'ղը մէմէթլէրտէ խասթանըն
իւղէրինտէ եախօտ էթրաֆընտա պուլունան
էլպիսէ վէ էշեանըն իճրագ ու իլթաֆը էմր ի
ղարուրի 'ատա օլունմագտա տըր: Պու
միսիլիւ էշեա իճրագ էտիլմէտիլ թագտիր-
տէ, կիւքսէք տէրէճէ ի հէրարէթի հա'իզ պու-
խար իշինտէ պրագըլարագ թէմիլլէտիլմէսի
էլլէմ տիր:

Գուլանըլմըլ քիթապ, էլպիսէ, մէֆրու-

շաթ վէ էշեա ի սա'իլէնին քեաֆֆէսի տա-
խի 'իլլէթ ճէրսուսթընըն նաղ օլունմա-
լարընա մախսուս վասըթալար տըր: Միւս-
թա'մէլ էշեա ախղ ու ի'թասը օլ գատար
թէվէսսիւ' էյլէմիշ տիր քի, սոյքի քեաֆ-
ֆէի գալմար արասընտա էօքի վէ միւսթ'ա-
մէլ էշեայա մախսուս վաղարար վար տըր:
Գուլանըլմըլ էշեա թաճիրինին եախօտ սիմա-
րընըն տէսթկեանը իւղէրինտէ պուլաշը
'իլլէթլէ միւսթէլա օլունըլ օլան պիր քիմսէ-
նին օտասընտա հաթթալարնա գալմըլ էշեա
պուլունմասըլէ պէրապէր պուլունտան նէ սա-
թանըն նէ տէ մէզքիւր էշեայը սաթուն ա-
լանըն հիշ խապէրի օլունագ, Եախօտ էշ-
եա ի մէզքիւրէ արասընտա խասթանըն իւ-
ղէրինտէ եաթմըլ օլտըղը մէֆրուշաթ եա-
խօտ հաթթա եաթագ վէ եօրղան պուլուն-
նա պիլիլ:

Ինթիմալ քի պուլաշը 'իլլէթլէրին սիրա-
յէթինէ մէտար օլան էն թէնիլքէլի վասը-
թալար քիթապլար տըր: Չօդ խասթալարըն
խասթալըղլարը հէնկեամընտա էօյլէ պիր
վաղթ գուհուր էտէր քի, անտէ քէնտիլէրին
իֆադաթ սա'աթլարընը կէշիլմէք իւղէրէ քի-
թապլար միւսթալա'ա էթմէք իսթէրլէր: Պու
միսիլիւ քիթապլար թաշայա պիլտիլէրի
գատար 'իլլէթ թօսմարընը համիլ օլտըղ-
լարը հալտէ, խասթանըն էլլէրինտէն սա'իլ-
լէրինքինէ կէշէրլէր: Եա 'իլլէթին պու եօլ
իլէ սիրայէթ էթմէսինտէ թէնիլքէ վար տըր,
եա տա ճէրսուս գալլ ու էթքեարը պօշ պիր
շէյ տիր:

Պու խուսուս օլ գատար մուհիմ 'ատա
օլունմագտա տըր քի, նիշէ էվրօֆա մէմէ-
քէթլէրինտէ խասթալարըն էլլէրինէ ալըպ
գուլանտըղլարը քիթապլարըն 'իլլէթին սի-
րայէթ էթմէսինէ վասըթա օլմալարընա տա-
'իլ 'արիլ ու 'ամիգ թէհարրիյաթ իճրա է-
տիլմէքտէ տիր: Թէհարրիյաթ ը մէզքիւրէ
քեաֆֆէ ի էշեա ի միւսթա'մէլէ հաղընտա
վէ քէմալը տիգգաթ ու ի'թինա իլէ իճրա
էտիլմէլի տիր: Նօրվէճտէ թապ' ու նէշը օ-
լունան Գիլ-Եիլմա Սէնիլէյէ Նէ-հա'նամ ճէ-
րիտէնին միւ'էլիլիլ պու մէս'էլէտէն պահս
էթտիլ սըրատա պա թէճրիպէ միւշահատէ
էթտիլ աթի իւղ զիքը խուսուսը զիքը էթ-
մէքտէ տիր:

1846տա զէվճէմին սէքիզ եաշընտաքի
պիր պիրատէրի զըղըլ հիւմմայա թուրու-
լուպ էօլտիւ: Չօնուդ խասթալըղը հէնկեա-
մընտա էքսէրիյա պէօլլը պիր բէսմ քիթա-
պընա պագարագ էյլէնիլ իտի: Անըն վէֆա-
թընտան սօնկրա պու բէսմ քիթապը իլէ
սա'իլ պիր գալ մուֆիտ օյունմագլար պիր-
լիքտէ պիր սանտըղա գօնուլըպ, պիր եա-
տիկեար մագամընտա հըֆօ օլունտու: Վաղթ ը
մէզքիւրտէն ՉՅ սէնէ սօնկրա, եամի 1872
տէ պալտըղլարընտան պիրի օլ զէման մու-
գիմ օլտըղըլ ինկիլթէրայա կէլիպ, օյուն-
մագլար իլէ բէսմ քիթապընը հալիլ օլան
սանտըղը պէրապէրիննէ կէթիլտի: Վիրու-
տընըն իքիճի կիւնիւ սանտըղ աշըլըպ, բէսմ
քիթապը իքի եաշընտա օլան օլունմա հէտիյէ
էտիլտի: Պունըն իւղէրինէ իքի հաթթա կէշ-
մէզտէն չօնուգ զըղըլ հիւմմայա թուրու-
լուպ: Անը թէֆթիլ ու մու'այէնէյէ չաղըրը-
լան տօղթօրլար, նիշէ սէնէլէրտէն պէրու-
օլ շէհրտէ 'իլլէթ ի մէզքիւրտէն հիշ պիր
էսէր կէօրիւլմէմիշ օլտըղը հալտէ, անըն
նէ վէճնէ գաղանըլմըլ օլտըղընա տա'իլ հայ-
րէթտէ գալտըլար: Բէսմ քիթապընըն ա-
վալ ու քէյթիլաթ թէզքէքիւր էտիլտիքտէ,
անըն ՉՅ սէնէտէն պէրու 'իլլէթին զէհրիլ
թօխուսընը պիլ մուհաֆաղա չօնուգա նաղ

էթմիշ իտիլինէ տա'իլ օլան էմարէլէր վա-
ղըն սուրէթտէ նիւմայան օլմաղա պաշտաղ:
Պու քիթապ զիքը օլունուպ տա անըն ա-
վալ ու քէյթիլաթ զիքը օլունմալըլ օլա-
խա, մէյտանա զըղըլ հիւմմանըն քէնտիլի-
յինտէն զուհուր էթմիշ պիր նիւմուհէսի չը-
գաճագ իտի: Բիւլայէթէ նաղարէն, վէրէմ
'իլլէթի վէրէմիլէրին եաթմագտա օլտըղլա-
րը օտալարըն խալի վէ քիլիմէրինին սիւփ-
րիւնթիւլէրինտէն նէշ'էթ վէ սիրայէթ էթ-
մէքտէ տիր: Պու ճիւմէ իլէ պէրապէր դու-
լանըլմըլ խալի վէ քիլիմէրին սաթլըղա չը-
գաղըլմալարը շէօյլէ տուրսուս, մաղաղա
փէնճէրէլէրինէ աղըլմագտա, վէ հաթթա սօ-
գաղարտա մէվզի' ի թէմաշայա տախի վաղ'
էտիլմէքտէ, վէ գահիրտէ մէզքիւր խալի վէ
քիլիմէրին վէրէմիլէրին թիւքրիւք վէ սիւ-
միւքլէրինտէն նէ տէրէճէ մուրտարանմըլ
իտիլէրինի հիշ քիմսէ պիլմէմէքտէ տիր:

ՄԵՆՊԱ' Ը 'ԱՍԻԼԻԼՏԵՆ ԻՍԹԻՀՍԱԼ
ՕԼՈՒՆԱՆ ԹԱՄՍ'
(Պէր Ինիլէ հէփ' Բարաֆէն)

Էն զիյատէ հաղ օլունան թա'ամ էքմէք
վէ մէյլէ թա'պիր էթտիլիմիզ թա'ամ տըր:
Հէքիմիք էթտիլիմ զըղըլ սէնէյի միւթէճա-
վիզ միւտտէթ ի մէտիտէ գարֆընտա պիր
չօնուղըն մէյլէյի էթէ միւրէճճա' սալմամա-
սընըն միսալընա սոյքի հիշ րասթ կէլմէմիշ-
իմ: Չօնուղարա սէպլէլի թա'ամ եէրինէ
էթլի թա'ամ եէտիրմէքտէն հասըլ օլան մի-
տէ խասթալըղլարընը թէտալիլ էթմէք իւղ-
րէ տա'վէթ օլունտըղընտա անլէրէ եինէ
սէպլէլի թա'ամ եէտիրմէքտէ էն խայրը նէ-
թիլէլէր վաղը' օլտըղընը կէօրիւլէլմ: Պէն-
տէնիզ պիլա սու ի գանն վէ պա թէճրիպէ
էօյրէնտիլիմ պիր տէրսի սա'իլլէրէ 'իպրէթ
օլմագ իւղըլ զիքը իլէ տէրիմ քի, չօնուղար ի-
շին թապի'ի սիւտ զըտասընտան սօնկրա, էն
թապի'ի օլան թա'ամ քէփէքիլ ունտան ետիլ-
լան էքմէք, սիւտ վէ սու տըր: Էթլի թա'ամ
զօրաքի վէ սոնի'ի պիր թա'ամ օլունպ, տա'իլ
իշիլիյաճաթ ը եէվմիյէմիզ սըրասընտ կէշիլ-
մէք իշին անը ուղուն միւտտէթ վէ մու-
սիրրանէ գուլանմամըլ իճապ էտէր, վէ
պունըն խապթըլ զըմնընտա պուլ նէվ' թարըլ
մա'իշէթ արգուսընըն կէնճիլք վէ քէ-
մալ չաղլարընտա տախի տէվամ էթտիլի
զիքը օլունա պիլիլ: Սէպլէվաթ վէ մէյ-
վէտէն եալըլան թա'ամլարըն լէղլէթի
էթլի թա'ամլարընքինէ նէ տէրէճէ միւրէճ-
ճա' թուրթուրըլ մէզքիւր թա'ամլարըն
աղըղտա ալը գօնմալարըլէ խապթ օլունուր:
Մէյլէ թէլէզըլիւ էտիլմէք իւղըլ աղըղտա
ալը գօնուլուր, էթլի թա'ամլար չար չտիլուք
եուտուլուր: Լէզիլ մէյվէյի էյի չիլնէմէք իւղ-
րէ աղըղտա սաղլամագա թապի'ի պիր մէյլ
վար իսէ տէ, էթլի աղըղտա ալը գօնագ
իշին ալըղտան իիւ պօղաղընքի միւսթէնա
օլարագ, հիշ պու կիպի պիր մէյլ եօգ տըր:
Միւշահատէ էթտիլիմ սա'իլ պիր խուսուս
չու տըր քի, սինն ի քէմալէ էրմիշ պիր քիմ-
սէ էթլի թա'ամլար եէրինէ պիլ ինթիկեար
պիր վաղթ սէպլէլի թա'ամլար եէր իսէ,
աղ վաղթտան անտէ էթլի թա'ամլար իշին
էօյլէ պէլլի պիր հիսս ի նէֆրէթ հասըլ օլ-
մագտա տըր քի, թէքրար էթլի թա'ամլար
եէմէյէ պաշլամագ դայէթլէ միւշքիլլէմէքտէ
տիր: Մէզքիւր հիսս ի նէֆրէթ հասսա էր-
քէք վէ գատընլարա մախսուս գուրուսթու-
տան 'իպարէթ օլան պիր շէյ տէյիլ տիր: Պէն
պու հիսսին հիշ ալա հասսա օլմայըպ,
պէր 'աքս պու կիպի պիր զա'աֆա միւսպ-
թէլա օլտըղլարընը իքրար էթմէյէ ութանան

ատենմէրտէ հասըլ օլտըղընը կէօրէրէք թէ-
'ամսհալպտէ գալմընըմ' էվլէլա էթլի վէ սէպ-
զէլի թա'ամ եէյիպ տէ սօնկրա սատէնէ սէպ-
զէլի թա'ամ եէյէն քիմսէլէրին «նէշաթըմըզ
գաշտըղը սէպէպտէն պիզ պու 'տաթթտէն
վազ' կէշմէլիլը» տէտիքլէրինի իշիթմիշ ի-
սէմ տէ, պու կիպի քիմսէլէր պիլէ պիլա
իսթիսնա տաշա սատէ, տաշա փաք, վէ տա-
շա թապի թա'ամըն սա'իր պիր հայվանի
վիւնտաթտէն կէշմէլէ մուրտաղանմաթըն-
տան իսէ մէնպա'ը ապիտէն իսթիսալ օլտէն-
մասընը զայէթլէ միւրէնէն սայտըղլարընը
պէյան էթմէքտէ տիրէր:

ՊԻԼԻՆՄԵՅԵ ԾԱՅԱՆ ՕՆ ՄԻՒՖԻՏ
ԽՈՒՍՈՒՍԼԱՐ

(1) Թուզ սիւտիւ քէսիպ եօղուրթ էյլէ-
տիլինաէն, սիւտաճ նէվ'ինտէն սիւտիւ
թա'ամար փիշիլիլիլի գէման փիշիլի հա-
ղըրօլուննայա գառար անլէրէ թուզ աթըլ-
մամալը տըր:

(2) Պէրբազ գայնար սու չայ լէքէլէրի ի-
լէ սա'իր մէյլէ լէքէլէրինի կիտէրի: Սու-
յը թամմ լէքէլէրինի տէօքէրէք, անըն
գուժալըն իւզէրինէ հայըլմասընը մէն' էյլէ:

(3) Եէթիկին տօմաթէսլէր պէյազ գուժալ-
լարտան քէզալիք էյլէրտէն միւրէքքէպ իլէ
սա'իր լէքէլէրի կիտէրիլէր:

(4) Պիր չայ գաշըղը տօլունը թիրէմէնթին
պէյազ էլալիսէ իլէ գայնաթըլտըղը հալտէ, ան-
լէրին տաշա զիյատէ աղաթմալարընա սէպէպ
օլտէր:

(5) Գայնանըն նիշաթէ պիր աղ իսփար-
մաշէթ թուզը եալսօտ հալլ օլունմընը գամգ
'Արապի 'իւլվէսիլէ փէք էյլիլէր:

(6) Պալ մուժը վէ թուզ, փապը իւթիւլէրի
ճամգատար թէմիլ վէ տիւզ գըլար: Պիր փար-
շա պալ մուժընը պիր պէզ փարշասընա սա-
ըը վէրիպ, պալատէ մէզքիւր մագսէտ իշիւն
անը հըֆը էյլէ: Իւթիւլէր գըզաթըլարընա, իպթիտա
անլէրէ պալ մուժը սիւրիւ վէրիպ, պա'տէնու
իւզէրինէ թուզ սէրիլիլիլ պիր քէաղըտ
եալսօտ պէզ իլէ սիլի վէր:

(7) Մալի եաղըն պոյա վէ կազ եաղը պի-
րի պիրլէրինէ միւսալի միգտալարտա գա-
ընշտըրըլարազ գարեօլալարա սիւրիւլալիւ
հալտէ, պատանա քիւթիւքտէն եալըլընը
պիր խանէնին տիւլարընտան թալթա
քէշէսիլի տէֆ' էթտիլի կիպի, գարեօլա-
լարտան թալթա պիրլէրինի մահ'լ ու իզա-
լէ էտէր:

(8) Կազ եաղը սու վաթըթաթըլէ սէրթլէշ-
միշ չիլմէ վէ գուժաթըլարըն եուժաթըլ, եէնի
օլտըղլարը վաթթա օլաթըլարը գա-
տար էյլիլի պիւքիւլիւր պիր հալէ կէթիլի:

(9) Կազ եաղը թէնէքէ սալմալար վէ չայ-
տանլարըն եէնի հալտէ պուլունաթըլարը գա-
տար փարազ էտէր: Եիւնտէն մո'մուլ պիր
գուժալ փարշասընը կազ եաղընա պալթըրըզ
անընլէ անլէրի օղալարը վէր: Քէզալիք վէր-
նիճի էլեա ի պէյթիլիլէտէն լէքէլէրի տէֆ' ու
իզալէ էտէր:

(10) Սօղուզ եաղմուր սույու իլէ սօտա
եաղանըլըր գուժալարտան մաթիւնա եաղը-
նը չըգարըզ տէֆ' էտէր:

ԻՇԼԵՐԻՆԻ ԻՆՊԻՉԱՄ ԻԶՐԵ ԻՃՐԱ ԷՅԼԷ
(Սայնիլէֆէ+ Ա. Զէրէքէ)

Մէշուր պիր միւ'էլիլիլի գալիլինէ, ինսան
իշիւն էտինմէսի վաճիպ օլան 'տաթթլէրին
էն միւշթիլէրինտէն պիրի ինթիլամ (կանո-
նաւորութիւն) տըր: Ինթիլամ իլէ իշ կէօր-
մէք հէր չէյի սըլաթընտա իճրա էթմէք տիր:
Չօզ քիմսէլէր չիմաթ իճրաթը լաղըմ օլան իշի

սօն տաղիլալա գառար թէ'իւր եալսօտ
վաթթը Ե ալիլէրէ թէք էտէրլէր: Յագաթ ա-
տէմ իշիլի ինթիլամ իւզըրէ իճրա էթմէյի 'ա-
տէթ էտէր իսէ, զայէթլէ միւսթէրիս վէ մէ-
սու'տ օլտու: Ինթիլամ իւզըրէ իշ կէօրէն
տաշա զիյատէ իշ կէօրիւր: Իճրաթը լաղըմ
կէլէն փէք չօզ վազիթէլէրի օլտաթ, հէր
կիւն խալը իշ կէօրէն տաթթլէր թալթըրը:
Անլէր ֆիլան վազիթէլէրինի իճրա էթմէք
իշիւն վաթթ թա'իւրն էտիպ, վաթթընտա իշ-
լէրինին պաշընտա հաղըր պուլունաթազ պիւ-
թիւն գուլվէթլէրիլէ չալըլըրտու: Հէփ պու
վազիթէլէր սըրա իլէ իճրա օլունաթազ, փէք
չօզ իշին թէսվիլէ օլունմասը սըզլէթ իլէ
չալըլարաթ տէյիլ, իլա ինթիլամ իլէ օլտու:
Ինսան ինթիլամ օլ տէրէնէ ալըշա պիլիլ
քի, ֆիլըրի կիւնիւն ֆիլան վաթթընտա ֆի-
լան վազիթէլէրին իճրաթընա, վէ տիկէր վաթ-
թընտա սա'իր պիր վազիթէլէրին իճրաթընա
խահիլէր օլա պիլիլ: Յարգը իշլէր է-
յէր ինթիլամ իւզըրէ իճրա օլունաթըլար իսէ,
մուժիպ ի ինթիլամաթ տըրար: Յագաթ էյէր
իշլէր եէքտիկէրինէ գարըլըր իսէ, իճրաթը
գօլայ օլան իշ զահմէթիլ վէ սըզընտըլը օ-
լուն: Իշլէ պա'զըլարըն միւշէսէր օլունաթ տա
սա'իրլէրին կէրի գալմալարընըն սէպէպ
պու տըր: Պա'զըլար 'տայի վաթթտա պիրտէն
զիյատէ իշ կէօրմէյէ թէշէպպիւս էթտիլէ-
րինտէն, չալըրըզ փէք աղ իշ իճրա էտէ
պիլիլիլէր: Ֆագաթ սա'իրլէր պիր վազիթէլի
իքմալ էթմէտիքտէն սօնկրա տիկէրինէ կէշ-
մէտիքէլէր էճտէն, սուհուլէթլէ չօզ իշ կէօ-
րիւրէր: Յարգ պիր թագըմըն մուզթէտիր
վէ տիկէրինին գայր ի մուզթէտիր օլմասըն-
տա տէյիլ, իլա պիրինին տիկէրինէ նիսպէ-
թէն ինթիլամ իւզըրէ վէ սըրա իլէ իշ կէօր-
մէսիլտէ տիր:

ՆԵՅՍՎԵՐԷՍԹ ՊԻՐ ԳԱՓՏԱՆ

Պիր տէֆ'ա միւսթէլա օլտըղտան սօնկրա
ինսան իշիւն նէֆաիէրէսթ օլմագ միւշթիլ
պիր չէյ տէյիլ տիր: Պա'զըլար ուզուն միւս-
տէթ նէֆաիէրինէ փէրէսթիլ էթմիշ օլտըզ-
լարընտան, պիր օտայա կիրտիլէրինտէ'
պէլէր տաշա զիյատէ միւշթաճ պիր քիմսէ
պուլունաթ պիլտիլինէ տիգգաթ էթմէյէրէք
էն ինթիլամաթլը սանտալիտայ քէնտիլէր օ-
թուրուլար, աղալամ լամպանըն էթրաթըն-
տա էն վարալազ ճիհէթի, գըլըն սօպանըն
էն սըճաթ թարաթընը, վէ եաղըն օտանըն էն
սէրին մահալինի քէնտիլէր սէշլէրէր: Պէօյ-
լէրին խայրը իշիւն անլէրի' հաղըլարընը
էլէ կէշիլմէք պապընտա զիյատէսիլէ տա-
ղիլ օլան քիմսէլէրէ թէսվիլ էթմէլի: Պիր
կէմիլին գալմալարըն մուժալինի պու մագու-
լէ քիմսէլէրտէն իսի: Գալիտան հէր նէ
վաթթ էրիք թաթըլըն եալիլալ էրիլէրի
թապաղըն պիր ճիհէթինէ տօլտուրմագ, վէ
օլ ճիհէթի քէնտի էճիւնէ գօյմագ պապըն-
տա էմր վէրիլ իտի: Քէնտիսի էլիճէ եէտիք-
տէն սօնկրա թապաղը մուժալինին վէրիլ
իտի: Մուժալինի քէնտինէ տիւշէն գըսմաթ
պիր տանէ օլուն էրիք պուլմագ իշիւն նա-
ֆիլէ եէրէ չալըլըր իտի: Իշպու օլուն պիր
գալ տէֆ'ա օյնանըլտըղտան սօնկրա, մուժա-
լին իշիլտէ էրիք օլմայան թարաթը գալի-
տանըն էճիւնէ կէթիլմէք պապընտա աշ-
ճըլը գանտըրտը: Գալիտան թապաղը կէօր-
տիւլի կիպի էճիւնտէքի ճիհէթտէ էրիք
օլմաթըլըն անկաթը: Կէօյա սալթ չիլիլի-
նի թէֆթիլ էտիլօր կիպի թապաղը էլինէ
ալըզ, «Պու թապաղը պէն Լիլըրիլուլտա
իքի չիլինէ ալըմ», տէյէրէք չէվիլտի, վէ
էրիլիլ թարաթընը էճիւնէ կէթիլտի: Մու-

'ալին տալի կէօյա հիշ պիր չէյտէն խապէ-
րի եօզ կիպի թապաղը էլինէ ալըզ, «Պէն
պու թապաղ պիր չիլինտէն զիյատէ էթմէք
զանն էտէր իտի», տէյէրէք էրիլիլ թարաթը
քէնտի էճիւնէ չէվիլտի: Շիմտի գալիտան
մուժալինէ, մուժալին տալի գալիտանա պա-
գար իտի: Գալիտան կիւլալ, մուժալին
տալի կիւլալ: Գալիտան մուժալինէ խիթա-
պէն' ճըրըր պուլտըն, անըն իշիւն պու
տէֆ'ա թաթըլըն թամմ իքիլէ պէօլէնէլիլ,
տէտի:

ՄՈՒՀԱՐԷՐԱԹ

'ԻԼԼՈՒՄ Ե ԹԱՊԻՒԹԷ ՎԷ ՔԻԹԱՊ Ե ՄՈՒԳԱՏՏԷՍ
16.

Պունտան պիր գալ սէնէ մուգաթտէմ Ան-
թաթա սէմթինտէ Սուշայիլէ պաղշէլէրի
արասընտա տէվիլիլիլ եալման պէյազ մէր-
մէրտէն մա'մուլ ժիւլիլիլէրին սանէմիլին, վէ
Պէրէքէթ տաղը գուրպիլտէ վազը' Չէնճիլիլ
նամ թէֆիլիլ հաթի էթմէքլէ մէյտանա չըգ-
մըշ, վէ իւզէլէրի գապաթմա օլտաթ Հի-
թիլէր թապիլիլէրիլէ միւրէսսէմ օլան իրի
իրի սիյաթ թալարը կէօրտիւք: Պունտըն
ի'մալընտա չէքիճ վէ քիւլիւնք վէ տէմիլ
գալմէ իսթիլմալ օլունաթընա չիւպէն իսթէ-
մէզ, Պու սէպէպտէն անլէրին ապընը թէֆ-
սիր պապընտա պիր գալըզալ տա քիւլիւն-
կիւ վէ գալմիլ իսթիլմալ էտէն պաղուլը վէ
հիւնէրի թէճահիւլտէն կէլէրէք, Պունտը
տէմիլին եա մէրմէրին ֆիլան խասսիլէթի-
նին, եա տա չէքիճ կիպի հարէքէթտէ օլուն
ճիսմին խըզ քէսպ էթմէսիլին նէթիճէսի
տիր տէյէնէք օլուն իսէ, տնը չալըն մէճ-
նուն 'ատա իլէ իւզէրինէ հէր աթէմ կիւլէր:
Հայֆա քի, ժիւլիլիլէրին սանէմիլինտէն զա-
լէթ իւլ զայէ մուժալմագ վէ միւթէնաթըզ
օլան տիւնեալըն չիմտիլիլ պուլունաթը
հալ ու հէյ'էթլէ կէլմէսիլտէ անճագ թապիլի
գուլվէթլէրի կէօրիւպ տէ, անլէրին արգա-
սընտա, անլէրի քէնտի միւրաթընա վասըթա
հալիլտէ իսթիլմալ էտէն պիր միւտիր ի իւ-
հի վիւնտալինի թանըմաթըլըն թագրիլէ
ճէտուրէթ էտէն չալըլար հէր 'աստա պու-
լունըլար:

'Իւլումը թապիլիլէյ տա չօզ վաղըթ օլան,
վէ թապիլիլէն գա'իտէլէրինտէն էթմէտէ
պիր չէյ թանըմայան պիրի, իւշ ելը վէ ալ-
թը սյ գուրաթըլը օլտուգտան սօնկրա եաղ-
մուր կէլմէթի իշիւն տու'ա էտէն իլիանըն
իմանընա կիւլէր իսէ տէ, տալը 'ալիմ էլիա
տըր: չիւն մէրգում պիլիլ քի, 'ալմտէ մէվ-
ճուտ օլան գալմիլ վէ գուլվէթլէ ֆաթաթ Ու-
լա տըր, վէ Ալաճ օլմագաթըն անլէրին մա'-
նաթը եօզ տըր: Քէնտինէ իլաճ թանըլը
եղալըլըմ գուշընա տու'ա էտէն Ամէրիգա
եէրիլիլ պիլալէ Հիւտի, վէ Շէմա իլանը օ-
լան Պա'ալա սէճտէ վէ մուհրաթա 'արգ էտէն
գալմիլ Ֆիլիլիլէլի, էսասէն պաղըլտըգտա,
պու միսիլիլ գա'իտէ փէրէսթլէրտէն տաշա
'ալիմ տիրէր: Պունտան իւշ պին սէնէ, եա
տաշա էվլէլ եաշամըլ օլան պիր 'Արապ (Է-
իհու) 'տարը հաղըլըն 'իւլում քիւլիլէրին-
տէ օթուրան նիլէ Մատտիլունլարտան տա-
շա 'աղըլըն սայլալ կէրէք տիր: զիրա մէր-
գում 'ալալիլ թապիլիլէ հաղըլտա սէօյ-
լէր իքէն «Սուլարըն տալալարընը ճէզպ է-
տէր: անլէր անըն պուլաթընտան եաղմուր
տէօքէլէր: Իշլէ անըն իւզէրինէ նուընը
եալար, վէ տէրեանըն տէրին եէրլէրինի էօր-
թէր: Չիրա պունտըն վասըթաթըլէ գալմի-
լէրի հիւքմ էտէր, վէ անլէրէ քէսթթ իւզըրէ
ըզգ վէրիլ: Ավուճալըլէ չիմէլի էօրթէր:

վէ ներքէն վարածադրնը էմր էտէր» տէմիշ
տիր: Էմրամը ձեռքէն թափարի վէ թէ-
հարրիսինտէ, Թաւսին, Փիւթագորասըն,
Հէրշէլին վէ Լափլասըն պէօյիւք պէօյիւք
չէօհրէթլէրի վար տըր: Լաքին հազրէթ ի
Տափուաընթի պուշլարտան զիյատէ օլտա կէ-
րէք տիր: չիւնքի անլէր սէմափաթա ան-
ճագ դուրու պիր թանդիմ նազարըլէ պաղ-
մը իքէն, Տափուտ տնլէրէ պիր տէ Նաղիմ
վէ խալիք թանըյարագ, «Սէմափաթա, Սէն-
փարմազարընըն իշինէ, նասպ էլէտիյին ալ
իլէ երլուդլարա նազար էթտիյիմաէ» տէյէ
պիրի իտի: «Սէմափաթ Սլլանըն ճէլալընը
հիքեայէ էլէր, վէ լէվէ ի սէմա էլլէրինին
իշինի իլան էտէր» տէյիւ թազրիր էտէ պի-
լիր իտի:

Գ. Ինսան րու ի գէմինէ ալագ պասան
մախլուգաթըն էլրէթի տիր:

Հայվանաթ ճէտվէլի էն էնկինտէն պաշ-
լայը պ եռուշագլարտան, պաղըլարտան, հա-
չէրաթտան, դուշարտան, չարփալարտան վէ
մէմէլլէրտէն կէչէրէք էնճամ ինսանտա գա-
րար գըլտը: Օրատա տուրտու, վէ անտէն
սօնկրասը եօգ տըր: Հայաթ քէմէրինտէ ին-
սան քիլիտ թաշը օլտու: Վէն-հաթէն քէ-
մալը ճիւնէթիյէ հայլանաթ 'ալէմինտէ քէն-
տինէ ֆա'իք օլան եօգ տըր: Հէլէ 'ալէ գա-
պիլիյէթ վէ իսթի'տատը թարաֆընտան պա-
ղըլը իտէ, սէմափաթ գէմինին ֆէվլիյիտէ
օլտըլը կիպի, ճիւնէսինտէն եօգարտա տըր:
Վէ Լաքին խէսա'իս ի րուհանիյէսի 'ալէմ ի
հայվանինին տիկէր թազըմլարընտան քէն-
տինի քիւլլիյէն միւթէֆէրրիք գըլար:

Յիլ վաղը' տիւնեատա ինսանտան էվլէլ
տախի հայաթ վէ հարէքէթ վէ հիսս, վէ պա-
ղը տէրէճէ ֆէնմ վէ տուլլու: վէ մուհապ-
պէթ վար իտի: Լաքին խարիճի 'ալէմտէն
տէրուէն 'ալէմէ, — կէօրիւնիւրտէն կէօրիւն-
մէլ օլտան աթֆը նիկեան էտէ պիլէն, —
մահտուտտան զայր ի մահտուտա վէ մախ-
լուգտան խալիք ֆիքրինին չէվիրէ պիլէն,
ֆանիտէն պաղիյէ, վէ գէմանիտէն էպէտիյէ
նազարընը տէօնտէրէ պիլէն անճագ էնսան
իտի: Վէ սուրէթ Ուլլան իւզըն խալիք օլտու-
մը, վէ քէնտինէ իլանի գապիլիյէթլէր իթա
էտիլմիշ օլտըլճա, նիշիւն պէօյիւք օլտաըն:
Սէպէպ պու, ետ'նի անըն 'աղլի վէ րուհանի
'ոլուդվլը տըր քի, ճէնապը Հազգ թորա-
ֆընտան ճիւնէսին իւզէրինէ աթիր վէ սուլ-
թան թա'իսն օլտուարագ անա, «Ձէմինի
տօլտուրընը, վէ անա թէսարրուք էտիպ
տէնիլ պաղըլընտ վէ հալա գուշընա, վէ
գէմին իւզէրինտէ երւրիւյէն հայլանլարըն
քեաֆֆէսինէ հիւքմ էլէլիյիլը» տէնմիշ տիր:
Մըստը Թուրուք կիւզէլ տէմիշ տիր քի, «Սըս-
լանըն տիշի, թիմասըն զըրհը, գուշըն գա-
նատը, վէ պաղըլըն ելէքէնի վար իքէն, ին-
սանըն հիւճուդ, ետ քէնտիյի մուհաֆագա ի-
շին պու միախլիւ հիշ պիր սիլանը պուլուշ-
մատըլը հալտէ տախի, Էն-հը սայէսինտէ
ճիւնէսինտէ ֆա'իք տիր, վէ պու սէպէպտէն,
քեաֆֆէսի տնա պօյուշն էյէր վէ էյիլէք կէ-
րէք տիր:» Պիր չօճուգ պիր գաթար տէվէյի
չէթիլ իսթէտիյի ելէրէ կէօթիւրտիւյի կի-
պի, թապի'տըն զապթ վէ րապթ պիլմէլ
գուլվէթլէրինին տիլլինինտէն գալրայըպ,
անլէր քէնտի մագսէտիյին իճրասընա իս-
թիստամ էթմէքտէ օլան զաթ էնսան տըր:

Տիւնեա տախի ինսանըն չէրէֆ վէ 'ազա-
մէթինէ տէլալէթ էտէր: Պու մուշթաղամ
վէ կիւզէլ գէմին Էն-հաթէն իշին թէտարիք
օլտումըլ տըր: Քիւրէմիլին ժէօլօթի միւտ-
տէթինէ թէ'ալլուգ էտէն թէվարիլինին պիր
խալըլըլըն, իլէրիտէ գուհուր էտէճէք օլտու

ինսան իշին պիր նէվ' վէյղամպէրիք իտի:
Տիւնեանըն մուշթիլիք սէմթլէրինտէ, գա-
յա թապաղալարը արասընտա վագը' վասի'
քէօմիւր մա'տէնլէրի ինսանտան չօգ էվլէլ
էնսան իշին թէտարիք էտիլտի: Փէնսիլլա-
նիա մէմէլլէթինտէ, վէ Գալլապ էյալէթին-
տէ, գըլըլը արզըն տէրուշինտէ պէօյիւք
մախլուշէրէ ֆէթրօլ եաղը, միւնօնլարճա սէ-
նէ էվլէլ էնսան իշին տէրճ էտիլտի: Մէտէ-
նիլէթին անլէրտիլ սայթի միւնօնլարճա օլա-
ճաղը տէմիր, պաղըլը, գուշըն, գալայ,
թիւթեա վէ սա'իլէ կիպի մա'տէնլէր էնսան
իշին հաղըլարտա: Մէքըրէր էնվա'ի մա-
տէնիաթ, պուլուշտըլարը տէրին մահալլէր-
տէն, արայանըն գօլայ պուլա պիլէճէյի սաթ-
հը գէմինէ կէթիւրիլէրի իշին գըլըլը ար-
զըն էյիլիպ պիւքիւլմէսի, տէրէլէրին էնմէ-
սի վէ տաղարըն գալլապտը, — պուշուշն
ճիւնէսի էնսան իշին օլտու: — Գաթիմ Ռօ-
մալլարըն չօլէրա վէ խութէպասընտան
օլան Ձիւէրօ, «Կիւզէլ պիր պիլայա սէյր էյ-
լէտիյինտէ անըն սահիպինի կէօրմէսէն, վէ
իշինտէ հիշ պիր քիմաէ պուլուշմասա պիլէ,
անըն չաղալարա վէ ֆարէլէրէ մէքէն օլ-
մագ մագսէտիյէ եալիլմըլ օլտըլընա հիշ
պիր ատէմ սէնի ինսանտարամագ» տէմիշ տիր:
Հէր նէվ' մէֆրուշաթ վէ թէգիլիլաթ միւ-
քէմմէլ օլան տիւնեամըլ կիպի պիր սարայ,
— պուշուշն կիպի միւնէլլա պիր մէքէն, պի-
լա չիւպէն անա միւնսաիպ օլան պիր զաթ
իշին, — էնսան իշին թէտարիք օլտումըլ
տըր:

Ե. Հասըլը քէլամ, դարիւնա ժէօլօթի
'ալէմինտէն կէլէն պիր իլաթար իլէ իսթմըլ
քէլամ էտէլիմ:

Պուշուշն 30 սէնէ գատար մուգատտէմ,
մարաթ դուրպիլտէ վագը' Նիլիլ էօնիւնտէ
պիր պէօյիւք մուհարէպէ օլտու: Պու կիւն
պիր սէյրա կիտիպ օլ թարաֆը կէլէճէք
օլտա, օլտաընտան մա'տա հիշ պիր պաղըլէ,
եա պէլլի պիր իշարէթ պուլալագ, Իրաղա
նէ հաճէթ: տահա պիր գաշ սէնէ էվլէլ
Փլէլլա նէ տէնէթլի պիր մէնգարէ իպրագ
էտիլօր իտի: Փագաթ անըն իւզէրինտէն կէ-
չէն պէս Գըլը, անըն օլտաընըն գաղալարը-
նը երլայըլ էմարէլէրինի մահվ էթմէյէ
քեաֆի օլտու տըր: Նէ 'աճա'իպ: հէման
տիւնքի կիպի օլան վագը'լարըն րու ի գէ-
մինտէ պաղի էսէրէրի գալմամըլ իքէն, պիր
եաղմուր տանէսինին չամուր իւզէրինէ տիւշ-
մէթլէ եալիլտըլը ուֆաճըլը Էն-հաթէ, պիր նա-
ղիք եալիլտըլը պաստըլը Գաթէ, վէ սահիլ
իւզէրինտէն կէլիլ կէչմիշ օլան պիր հայվա-
նըն պէլլի պիր քիւլիւք գուշըն Գաթէ Էն-հաթէ,
գայա թապաղալարը արասընտա, երւզ պիւն-
լէրճէ վէ հաթթա միւնօնլարճա սէնէլէրտէն
պէրու 'ալիլլէ հըֆը օլտումըլլար տըր:

Իւզէրինտէ հէք օլտուան տամղայը հըֆը
էթմէք գապիլիյէթի խուսուսընտա սէնին
րուհըն, էյ տօթթուդ, կրանիթ վէ չագմագ
գայալարընտան տահա մագպուլտ տըր: Պա-
լէն սէնին ճանըն իւզէրինէ պասըլան րէսմ-
լէր անտէ 'իլլէ էպէտ պագի գալաճագլար
տըր: Սէնին րուհըն, վէ անա հէք օլտուան
թէսալվուրաթ, քիւրէ վէ ժէօլօթի եօգ օլ-
տըլտան սօնկրա, պագի գալաճագ տըր:
Պուշուշն պիլ, վէ մուճէպլինճէ եալա:

(Խիլլա)
'Այնթապ Ա. Յ. Պէշքէն

Քիւսէ ԻՏԱՐԵՍԻՆԵ ՊԻՐ ՉԱՐԷ
(41 էնճէ Էն-հաթէ պէնսիլլա Գաթէ)

Պուշուշն մա'տա քէնտի քէնտիլէրինի ի-
տարէ էյլէյէն քիլիսէլէրիլլա խալըլ ճէմա'ա-
թա վէ անլէրին արալարընտա վագթ ու հա-

լա կէօրէ էփէյի իպթիտարըլը գէնկինլէրէ
մալիք օլտըլարը հալտէ, միւնպէրլէր իլէ
մէքթէպլէրիլլա փէրիշան հալ օլմալարը
հիշ թէհամմիլ օլտումագ — զաթիլէն գաթթ
ու զալա գուհուր էթմէ, սուլու չէթիլլի տէ-
լիւմէն կիպի միւնպէրլէրի, պա'ղէն մէքթէպ-
լէրի իւզարը իֆլաս էտիպ թա'թիլ էտի-
լիլէր: Այլարճա մուհասէրէ օլտուան չէհիւ-
լէր ելէյէճէք թա'ամ պուլուրար: ամա
քիլիսէճէ քէսատըլը մուհասէրէսինտէ էյլէր
ուլթանմասալար, քիլիսէյի քէսատըլըն իլք
իւշ ալարընտա գալաճագ մէճագուր օլտու-
լար, չիւնքի էվլէլտէն հաղըլ մագսէլէրի եօգ
տըր: Տարըլը վագթընտա տա քիլիսէյէ փա-
րա վէրմէք խըրսըլա սօյուլմագտան գօր կէ-
լիւր: խըրսըլ գօր գօլայ ելինէ ալըր: Փա-
գաթ տարըլգտա ճէմա'աթտան Տիւնի վէ իլէ-
լապընտը եօլուշա ագչէ ալամագսըն: Նի-
հայթ միսթիւնլէրտէն եա սա'իլ պիր եէր-
տէն ալըրըլ իւմիւտիւ չէօլլէնէրէք պօրճ
էտէրլէր: Իշիլէրին իւճրէթինի ալը գօրլար,
վէ սօնկրա տա հագգ սահիպինէ պաղըլլա-
տըլըլ տէյէրէք րէսմի տիւզէնի պօղմագլար:
Պու հալլար' կէրէք իշիլէր թարաֆընտա
կէրէք քիլիսէլէրտէ խալըլ զարարը մուճիպ
օլտուր: Նիշէ քէրէ, Իւճրէթլինին իւճրէ-
թինի պիր կէճէ պիլէ եանընտա ալը գօ-
մաճաք կէրէք իքէն, խօճա վէ մուլլիլմէ-
լէրին իւճրէթի սէնէլէրճէ ճէմա'աթ իւզէ-
րինտէ գալըր: կէչմիշին երւքիւ հաղըլ վէ
միւնթագպէլէ համլ էտիլլի: Նիհայթ չիմ-
տիլ կիտիլ իլէ նէ իշի պուլմագ գօլայ օ-
լաճագ, նէ տէ իտարէսի թահսինէ չայան
պիր քիլիսէ պուլուշա պիլէճէք: Մալըն է-
յիսինի պահատընտան պիլէնլէր, գուլալընը
պիլէ կէօրսէլէր ուճուղընա հէլէն էտէնլէր,
էն էնկին ֆիլ'էթ վէրէրէք էն գըլմէթի չէ-
յէ մալիք օլտագ իսթէյէնլէր, պու թապի'աթ-
լարընը ինճիլ իտարէսի թահթընտա տախի
իսթի'մալ էտիպ, քիլիսէճէ էն էվլէն սու-
րէթտէ իտարէ օլտումագ իլլա օլտուրօյու-
լար: Փրօթէսթան քիլիսէ վէ ճէմա'աթ րու-
հանի մատտէլէրտէ միլլէ ի սա'իլէն նիսպէ-
թէն էն իսթիւն հագիլագ իլէ պէպէնմէք-
տէն պաղագ հիշ պիր չէյ իլէ իգնա' էտիլլէ-
մէլլէր, թէմիլ վէ ֆասիլ քէլամ վէ վաղար
իլէ կիւճպէլա սիւքիւթ էթտիլլէ պիլիլլէր
իքէն, ագչէ գըլլէթի միւնստէպէթի իլէ գըլ-
մէթինի պիլիսէլէրի էյի իշիլէրինի պիլէ տուշ
պիր պէտէլ իլէ իլլէթմէյի արզու էտէրլէր:
Այլէր քիլիսէլէր սու իլէ գանա'աթ էթմէլէր,
Ինճիլ քիլիսէ չէրպէթտէն էնկին պիր չէյ
թաթմագ իսթմէլ, Լաքին չէրպէթթին չէ-
քէրինի վէրմէք կիւճիւնէ կէլիլ: սէպէպ
տարըլը, եօգուգ, վէ պու խուսուստա հագգ
նէ իտիլինի մէ'մուլ օլտուտըլը գատար Գէ-
ճէպէտ տիր:

Պիւնա'էն 'ալէյն քիլիսէլէրիլլա կէրէք
միւնթէտիլ վէ կէրէք զալը ի միւնթէտիլ օլտու-
լարընըն հիւսն ի իտարէտէ գարար գըլմա-
լարը իշին գըսմէն պէյան էտէճէլիմ չարէ-
լէրի քիլիսէլէր թահթը միւնթալա'այա ա-
լըպ, իսլան եա թա'տիլ էտէճէք ճիւնէթլէրի
վար իսէ պուլուրօրընլար: վէ անտէն սօնկ-
րա Տիւնի Մէսիլինին մէմէլլէթիլլա սու-
րէթ ի մուշթագալմէտէ թէպլիլ վէ թէրագ-
ղըլը պապընտա իւճալ էյլէյէն ագչէնին թահ-
սիլ իշին քիլիսէլէրիլլա մուշթագալմ վէ
միւնթագլիլ պիր գանուշ օլտու: Քիլիսէ
պիր տէվլէթ կիպի թէպա'ալընըն սէնէ պէ-
սէնէ նիլագմի պիր վէրիլիլ իլէ իտարէ օ-
լտումալը, վէ գուհուրի հալ ու քէնթիլլէրտէ
թէպա'ա քիլիսէլէրին պաղապը խալըլը իշին
վէրիլ վէրմէյէ պօրճու: թանըլըպ' պիր կէօ-

նա խոթինս օրմամալը: Հիւքիւմէթ իտա-
րէսինս մու'աֆ թու'ութեան թաղըմ պու-
լունուր: Լաքին քիւիսէ իտարէսինս վէրկի
վէրմէյէնէք հիւ պիր ֆէրտ եօգ տըր: տուլ,
վէ էլինսէ անճագ իքի փուլը օլսա պի-
լէ, գատընճա Սիօնըն մա'մուրիյէթի իլին
վէրմէյի տիր: Տէվլէթ վէրկի ուսուլու իլէ
իտարէ օլունուլ, պաղապը անըն նիզամի,
վէ վաղթ ու զէմանըյլէ թահսիլ օլունմապը-
նա մէնուլ տըր:

Քէզալիք տէվլէթ ուսուլընտա եւ միլլէթ-
տէն օլունալ, վէզա'իֆինէ սատըգ պուլունմա-
լը եւ տա թէպա'տաւան օլունալ, վէրկիսինի
էտա էթմէյի: սէն'աթ, զրա'աթ, թիճարէթ,
էմլաք վէրկիլէրինէ հագգէն էմնիյէթ կէօս-
թէրմէյի տիր: եօգ իսէ թէպա'տա տէվլէթտէն
մուհաֆազա ի նէֆա վէ հուգուդ տա'իյէ-
սինսէ պուլունմապը: պիր սէօղ իլէ, անտէն
իսթիֆատէ էթմէյէ հագգը եօգ տըր: Քիլի-
սէյէ վէրկի վէրմէյէն տախի մուհաֆազա եւ
հուգուդա հագգը եօգ տըր: էյէր ագէ
վէրմէք ուսուլու հէր քէսին քէնտի ըյէյնէ
օլսա հէր հիւքիւմէթ տա'իքէսի տուրուր:

Վէրկի էօյիլսիւլ տա'իքէսի ագէյէ օլան
մուհապալէթինէ, իսայր ը 'ուսուլմիլ արամա-
յանըն ըյէյնէ, եւ տա տա'վապընտա տա'վալը
շալալ էտէնին գարարընա թէրք օլունսա,
թահսիլտարար ագէ էիւդիւ կէօրմէյէր,
վէ հիւքիւմէթ իսագինէտարըլը թէրք է-
տիլմէյի տիր: Պիր թագըմ քիմէյէր հիւ-
քիւմէթէ կիւճէնտիլ իլին վէրկիտէն ազատ
պրաղըլմաղար: Հիւքիւմէթ մէ'մուրլարը
խօշունա կէլսէ կէլմէսէ, վէ իտարէտէ պիր
պէօյիլք մասրաֆ օլսա օլմասա, եինէ հէր
ատէմ մէվլէթինէ կէօրէ վէրմէյի տիր, վէ վէ-
րիւր: Քիլիսէ իտարէսինս տախի վէրկի քէյ-
ֆիյէթի 'ալի օլունալ, մէս'ուլիյէթի անտէն
էքսիք տէյիլ տիր: անըն պալը Քիլիստոս օ-
լունալ, «Հէր շէյի Ալլահըն 'իզլէթի իլին էյ-
լէյին» էմր էտէր:

Ինճիլի սէմալի մէլէքիւմէթն զանունը է-
սասիլի տէյիլ գապուլ էյլէյն հէր պիր հա-
գիլի իսթիֆալան «էյ սէմալմաթտա օլան
ֆէտէրիմիլ, իսթին մուգատտէս օլուն»: Մէ-
լէլէլէլէ կէլսին: վէ իրատէթին սէմալմաթ-
տա օլունը կիլիլ գէմին իւզլէրինտէ տախի
իճրա օլունսուն» քէլամը միւլարէքիլի վէ
մա'նա ի հագիլիսին անկալարագ եւլ-
միլէ թէքէրիւր վէ թագալիմ էտիյօր իսէ,
քէնտիլին Մէլիլ Մէսի օլան պիր մէլէ-
քիւմէթն սատըգ թէպա'տա թանըմը տըր:
Պինա'էն 'ալէյն հէր «Մէլէքիւմէթն կէլսին»
քէլամը թէքէրիւր էտիլտիքտէ քիլիսէ ի
Մէսիլիլէ պիր րուհանի մէլէքիւմէթ իսթիլ իգ-
րար օլունմապը տըր: Հէր նէ գատար
պուլ մէլէքիւմէթ րուհանի պիր մէլէքիւմէթ իսէ
տէ, զէման վէ զէմնիլմիլտէ թէ'սի էտիլ-
միլ տիր, վէ մատտի վասըթալար իլէ վա-
սըլ ը մագստ օլուն: Բուհ ը ինսանի Ալլահ-
տան սիւտուր էթմիլ իսէ տէ, թէնիլիմիլ-
տէ իսքեան էյլէտիլ միւտտէթէ քէնտի
ղըտապըն քէմատան ալտըղը գատար գէ-
միլտէն տախի տըր:

Քիլիսէ Ալլահ իտարէսինտէ պուլունման պիր
րուհանի մէլէքիւմէթ տիր: Ձէմանի իտարէ-
լէր թէպա'տաւան նիզամէն վէ հագգէն պիր
վէրկի ալմազա սէլահիյէթիլ օլունը մի-
սիլիւ, Ալլահ քիլիսէսինն սուրէթ ի մուն-
թագալմէտէ իտարէ օլունմապըն հէր հանլը
պիր իտարէտէն տահա զիյատէ մաթլուլ էյ-
լէտիլնտէն, հէր իսթիֆալան պիրատէր վէ
հէմիլիլէ, հէր կէնճ օլուն վէ զըղ, վէ
հաթթա միւլգէտիլ չօճուղար պիլէ քիլի-
սէ իտարէսինտէ քէնտի գուտրէթ վէ տույ-

ղուլարընա կէօրէ բա'հալէ վէրէրէք,
սուհուլէթ, սէլամէթ, թէրագըղ վէ տէվալմէ-
թէ իսթիֆալէթ էթմէք իլին հիւսն ի ըրդա վէ
իլթիւրաք կէօսթէրմէլի տիր: «Մէլէքիւմէթն
կէլսին» տէյն իսթիֆալան «Իրատէթին
օլուն» տախի տէյիլ, քիլիսէ մէլէքիւմէթն-
տէ իլահի պիր հաքիմ թանըմագտա, վէ ի-
տարէնին գանուըն տէյիլ մէ'մուրիյինն ար-
գու եւ ըյէյ տէյիլ, իլա Անըն իրատէթի-
նի գապուլ էթմէքտէ տիր: Քիլիսէսինն մա-
նէլի գուլլէթի Անըն իրատէթինէ մէպի
պէտէնէ իլահ էտիլտիլ կիլի, մատտի
գուլլէթիլնն նիճէ հապը օլմասը, նէրտէն
մէյատան կէլմէսի, վէ նէ գատար գուլլէթ
սարֆ էտիլմէսի տախի սահիլ իրատէթին
ըյէյնէ մուհալվէլ իտիլի ալիքեար տըր:
Սօնիլարքի պէնտիլէրիմիլտէ քիլիսէ վէրմէյէ
մէս'ուլ թու'ութեան ալիլ թապիլ պէյտան
էտիլմէք տիր:

(Մա'ա'պը Էմր)

Թարուս

Յ. Ս. ԵՐԱՆԵԱՆ

ԻՒՇԵՐ Ի ՔԻԼԻՍԵՎԻ

Բ. Անըն Քանիլմէլ

Յ. 'Իւլըր ի քիլիսէլինն զըտէմի հագգըն-
տա պիրինճի պէնտիլմիլտէ մէքիւր իֆա-
տաթտան իսթիլմէթ օլունը քի, պաղա
պիր չօք իսուսուլարտա տախի օլունը իւլ-
րէ, պու 'աթիլ 'իւլը ի քիլիսէլին ուսուլը
Ալլահ թագալմէտան պիլ թէքիլ Մա'ա'լէ
Քանիլմէլ թագալի ու թագալի պուլըլտը:
Նիլթէթիլ Լալ. Ի. 30-33տէ «Երին ճիւմ-
լէ 'իւլըր' երին էքիլնտէն օլուն», աղաճ-
լարըն մահալընտան օլուն Բապար օլուն
Բապար մուգատտէն տիր: . . . Սըղըր վէ
գօյունըն ճիւմէթիլնն օնընճը մուգատտէս
օլունագ» տէյիլ պուլըլմիլ օլունալ, պու 'իւլը
մագտիս իտարէսինն մա'ալըն մուլտա-
սէս իտի: Ձիւր օնլարըն արագիտէ հիստէ-
լէրի օլմալ, անլէր հագգընտա անճագ
«Խըտմէթիլնն, եւ 'նի ճէմ'իլէթ չատըրըն
իֆա էտէճէքիլնն իսթիլմէթին 'իլալէն մի-
րա օլմագ իւզլէր Իսթիլմէթ 'իւլըն քեաֆ-
ֆէսինի վէրտիլ» տէյիլ էմր ի իլահի թէ'ալ-
լիւլ էյլէտի: (Ա.տա. Ժ. 21), Պինալէրին
«սէնէ պէ սէնէ էքիլնտէն» թարգմտան չըգան
մահալընըն քեաֆֆէսինտէն մուլագա
'իւլը վէրէսին: . . . վէ չարապընըն վէ զէյ-
թուն ետընըն» վէ հէր նէվ' մահալընըն
'իւլընիւ Բապար էտա էյլէյնտէն տէյիլ
թէնիլէ Ժ. 22տէ թէքէրիւր օլունը:

Ե. Իլպու թանգիլմէթն էտաթ թէմալմէն
անկալըմալը իլին տէր իտար օլունմալը
տըր քի, Մուսալի չէրիլմէթ էտաթըն զըմը
ալմալը Իսթիլմէթ իսթիլմէթն «հալըն
չէլը քեալ» Պիլ ֆարգ օն էվալիլնն օնըն-
տա «Գօնընըն հիւ պիր շէյինէ թամա' էթ-
մէյէսին» օլուն էտա Իսթիլմէթն մալիք օլուն-
ըլ պա'ղը էլահըն զիլը իլէ թա'րիֆ օլուն-
ըլ, «գօնընըն» . . . էքիլնտէն եւ մէր-
քէպիլնէ» թամա' էթմէյէսին տէնիլը, վէ
Իսթիլմէթն միւլթա'մէլ վէ թէմէլլէք օլուն-
մայան աթ, գաթըր . . . 'արապա վէ փայ-
թօն զիլը օլունմալ. պու ճիւմէլ իլէ պէ-
րապէր պու կիլի էլահա օլուն թամա'ըն
մէմուլ' օլմասընա տալ չիւպիէ էտիլմէլ:
Քէզալիք 'իւլը թանգիլմէթն սատէ հայլան
վէ արալի 'իւլընիւն էտաթ մէքիւր իսէ
տէ, պիլա չիւպիէ հէր քէս հէր նէվ' գա-
ղան եւ վարտաթընըն 'իւլընիւն էտալ
մէմուլը իտի: Սէն'աթ ու թիճարէթ 'իւլըր
զիլը օլունմալ, չիւքի պուլար Իսթիլմէթն,
հաթթա հէմիլմալարը օլուն մէնուլ միլլէթ-
լէր արալընտա պիլէ օլ 'ապըլարտա 'ուսու-

մէն ճարի օլմալ, ալի ու ի'թա նուգուտ
իլէ տէյիլ իլա թրամիլա թարիլիլ օլուն
իտի: Շէյնէ քի էսնաֆ վէ թիւճար եէտի-
նէ կէլէն շէյէր տախի տօլալըտան հայլա-
նալ վէ զըրա'աթ մահալը օլուն իտի: Օլ
'ապրտա հաթթա սէրլէթ ու սաման պիլէ
ալէ իլէ տէյիլ, իլա հայլանալ ու հապը-
լալ ը արալա թա'իլն օլունտըլ տա միւլմէլ-
լէմի 'ալէմ տիր: (Թէք. Ժ. 2, 3, 6, Ի. 7-
33, Լ. 10): էյլալ. Ա. 3է միւլթա'աթ օ-
լունալ: Պէնի Իսթիլմէթն արալընտա էքսիլ է-
հայլինն քեաթ ու քիսպի իսէ անճագ հայ-
լանալ վէ զըրա'աթ հապըլալը օլունը հալ-
տէ, թանգիլմէթն անճագ պուլարըն զիլ-
րի իլէ իքիլմէթ օլունմը տըր:

7. 'Իւլըր իլպու թանգիլմէթն մուճէպիլն-
է, հէր քեաթ սահիլ Իսթիլմէթինն հէր նէվ'
թէքէթն «էքիլմէթն 'իւլընիւն» իլալա
պուլար պա'ղը վուգուլմէթն մու-
սատագ տըր: Եւ 'նի էլլէլ, Մուլթալմէթն
աղտէմ «հէր շէյին 'իւլըր» վէրիլը իտի:
Արահամ ալտըղը զանիլմէթին, վէ պէլթի
մալիք օլունը «հէր շէյին 'իւլըրն» Միլթի-
սիլիլէ էտա էյլէտի: Ետընպըն նէքիլ տա-
խի մալիք պուլունմալը «հէր նէսնէյին
'իւլընիւն էտաթընտան 'իպարէթ իտի:
(Թէք. Ժ. 20, Ի. 22): Ալթիլ միլլէթը
քէզալիք մալիք պուլունտըլարըն հէր շէյին,
հաթթա մուհալէպէ էտիլմէթին 'իւլընիլ է-
տա էթմէքտէ իտիլէր: Հագգէթ ի Մուսա
իսէ պիլա թա'իլ ու իսթիլմէթն «Հէր շէյին
'իւլընիլ թագալի էտէսին» պուլունտըլ,
հայլանալ ու զըրա'աթ մահալընըն մալ-
սուսի զիլըր սատէճէ պիր նիւմունէ մաղա-
մընտա իտի: վէ վագալա «անէլէլ, Մուսա-
տան սօնկրտ տիլտար Ելահալիլէր հէր շէյին
'իւլընիլ վէրմէյի վալիֆէտէն 'ապա էտէր-
լէր իտի: Պիլ ֆարգ Մէլիք Ելիլիլանըն է-
յալմընտա Իսթիլմէթն «Հէր շէյին 'իւլընիլ
վէֆրէթ իւլըն կէթիլտիլէր» վէ Պապիլ
էտաթէթիլտէն 'ալթիլմէթինտէ «քեաֆֆէլ
Ելահալալ պուլագալ վէ չարապ վէ ետըն
'իւլընիլ իսթիլմէթին կէթիլտիլէր» (Բ. Թէ-
պար. Լ. Ա. 5, Նէհեմ. Ժ. 42): Պու ֆարգ
մէրիլիլ օլ տէրէճէ տիլգաթ էտէր իտի-
լէր քի, քէնտի չիլթէթ եւ սընթիլարըն
ալագ օլունարըն գապուլ վէ իճրա էտէճէքիլ
իքի չարթըն պիրինճիլ հէլ գաղանճարը-
նըն 'իւլընիլ վէրմէք իտի: Եթէնտիլիլն
տախի մէրիլ աղընտան «քեաֆֆէլ ի իրա-
տըն 'իւլընիլ վէրիլմէթ» տէմէսի պուլուն
իտա էտէր: (Լուգ. Ժ. 42):

Իզմիլ

Ա. Ս. Ի.

ԻՒՆԱԹ

Իլլալմէթն իսթիլմէթն մէլիլիլն թալ-
պիլէսինէ թէվիլիլն իճրա'իլէ մէլիլիլ քէն-
տիլն իլք իճթիլմէթնտա Նոյ, Յիւնիլ կիւ-
նիլ ֆիլտոսըն քիլիսէսի իլին իսուսուլ
վա'լ վէ տուլալ թալսիլ օլունմալընա գա-
րար վէրմիլ տիր: Չօլան վէ վա'իլլէր եւլմի
մուլպէնի պիլ թէքէթիլ վալթ ու հալէ
միւնտալիլ վա'լար հաղըլալմալար տըր:

Քէզալիք եւլմիլ մէքիւրտէ իսթիլմէթն
գուհուրաթ մէտարիլիլն մալսուս օլմագ
իւզլէ ի'անէ թօլիլալը, թօլիլանալ մէպալ
իսթիլմէթն մէլիլիլ քեաթիլիլն կէօնտէրի-
լէճէք տիր:

Իճրա'իլէ մէլիլիլ թարգմտան

Քեաթիլ

Ա. Կ. ԱՍՏՈՐԵԱՆ

'Ուսուլմիլ տու'ա ճէմ'իլէթի էօնիլմիլգ-
տէթի ֆաղար էրթէսի կիւնիլ, եւ 'նի տա-
ֆրանկա Հոլա. 21տէ Պալալ Հոլա 'իլա-
տէթիլմէթնտէ սա'աթ 7տէ վուգուլ' պու-
լանագ տըր:

Վա'լիլէր մէլիլ Քա'ա'լիլալ
ԱՍՏՈՐԵԱՆ Ե. ՔԵՐՈՎԵՐԵԱՆ

Էօնիլմիլգտէթի ֆաղար կիւնիլ կէնճէրին
տու'ա մէլիլիլ Պալալ Հոլա 'իլալմէթիլա-
նէսինտէ սա'աթ 8տէ պալալալմագ տըր:

Իսթիլմէթնտա ժողովարանտա սա'աթ 8½
տէ պալալալմագ տըր:

ՇՈՒՆՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

Բուսմի Հոկտեմբեր 5, վե Արաբիական Հոկտեմբեր 17, 1889

ԱԼՄԱՆԻԱ ՎԷ ՍԻՍԱՍԻՅԷՐԻ

Իմիտրաթօր Վիլհելմ կէշէն հաֆթա փա-
զար էրթէսի կիւնիւ Գիւլէ միւթէվէճճիւնէն
Պէրլինտէն հարաքէթ էյլէտլինտէ, միւշարիւ-
լէյնին զիյարէթինին սառլ մագսէտի մահալը
մէզքիւրտէ Ջար հազրէթլէրինին իսթիգալ
իւլէ անը Պէրլինէ կէթիւրմէքտէն 'իպարէթ ի-
տիյի դանն օլունմագտա իտի: Պու զաննըն
պիւր սալ ու էսաս օլտըղը թէպէյլուն էյլէմիշ
տիր: Ալմանիա Իմիտրաթօրընըն սէյահաթը
մէզքիւրտէն մագսէտի եէկեանէսի Գիւլէ
կէլէճէք օլան ինկիւղ տօնանմասընը սէլամ-
լամագ իտլինտէն, պու մէրամընը իճրա է-
տէր էթմէղ, Ջար հազրէթլէրինին մուվասէ-
լէթինէ պէքլէմէքսիլին Պէրլինէ 'ալտէթ էյ-
լէմիշ տիր:

Իմիտրաթօրըն սէյահաթը մէզքիւրտէսի
ինկիւթէրայա վուգու' պուլան սէյահաթը
ախիւրէսի հէնկեամընտա քէնտիսինին ինկիւ-
թէրա տօնանմասընըն ֆախրի Ամիրալը
նասպ էթմիշ օլան Գրալիչա Վիգթօրիանըն
րի'այէթինէ մուզպէլէթէն իճրա օլունտա
պիր մու'ամէլէ ի զէրաֆէթքեարանէ իտի:
Օ զէման Իմիտրաթօր հազրէթլէրի ինկիւղ
տօնանմասընը տիւնեանըն էն մու'թագաւ
սէֆա'ին ի պահրիյէսի նամըյլէ եատ, վէ էլ-
րօփտանըն սուլ' ու սէլամէթլին մուհաֆազա
էտէն էն դուլվէթլին ալէթ 'ատտ էյլէտի:
Վէսէլէ Յէյն'ալէ պէյանաթը մէզքիւրտէյի
զիքը իլէ տէյօր քի, «Պու պէյանաթ օ զէ-
ման էլրօփտա իտլը գիլ ու գալա սէպէս
օլուպ, Ալմանիա իլէ ինկիւթէրա արասըն-
տա 'ագա օլունմըլ գալի վէ իւմիտպախ
պիր րապըթա ի տօնանմէյլէ պիրինճի էմարէ
'ատտ էալիտի: Թա օ վագթտան պէրու զու-
հուր էտէն սա'իր պիր չօգ էմարէլէրտէն էլ-
րօփտա պու իսուսուս իւզէրինէ մուհազ-
գագ պիր քէյֆիլէթ նագաթըյլէ պագըլմագտ
պալանըմըլ տըր:» Բէգալիք Վէսէլէ Յէյն'ալէ
Փրէնս տը կալըն Ալմանիա Իմիտրաթօրըն հա-
զըր օլտըղը հալտէ, «Ալմանիա օրտուսը իլէ
ինկիւղ տօնանմասըն տիւնեանըն սուլ' ու
սէլամէթլին մուհաֆազասը ուզընտա պիրի
պիրլէրինէ մու'ալին օլաճագ տըր:» մէ'ա-
լընտա իրատ էյլէտիյի քէլամը զիքը ու իշա-
րէթ էթմէքտէ տիր: Սիւն'ալէ տալի իմ-
փէրաթօրըն Գիւլէ կէլմէսինին փէք հա'իլ ի
էհէմիլէթ 'ատտ իլէ, Լօրտ Սալպալուրիյի ին-
կիւթէրա իլէ Ալմանիա արասընտա ճարի
օլան միւնասէպաթը տօնանմէյլէն էմար ի
թահրիմ ու թագլիլէսինտէ իզհար էթտիլի
մէհարէթ ի սիյասիյէսինտէն տօլայը թէպրիք
էթմէքտէ տիր:

Իմիտրաթօր Գիւլէ զիյարէթ էթտիլի զէ-
ման մա'իլէթլինտէ Ալմանիա տօնանմասընըն
իւշ ամիրալը պուլունմագտա իտի: Միւշա-
րիլէյն Սալը կիւնիւ սալաճալայըն Գիւլէ մու-
վասէլէթլէ, 'այնի կիւն էյլէտէն սօնկրա ինկ-
իւղ տօնանմասըն տալի Գիւլէ իմանընտա տա-
լիլ օլտու: Տէր'ագապ Իմիտրաթօր քէնտի-
սինէ մախսուս վափօրա րաքիպէն ինկիւղ
տօնանմասընը տօլալտը, վէ ազալմայըն սօ-
նանմանըն զապիլթանը շէրէթինէ պիր զիյա-
ֆէթ քէշիտէ օլունտու: Իմիտրաթօր ինկիւղ
տօնանմասընը զայլէթլէ մէհա ու սէնա էթտի:
Վիս Ամիրալ Պէյրտին ճէվապը Ալմանիա-
տա ինկիւթէրա իլէ Ալմանիա արասընտա
հիսսիյաթը ու իտուվլէթքեարանէնին եէնի-
տէն զահիր օլմասընտա պիր 'ալամէթ մագա-
մընտա քէլամը մէյնուսիլէթլէ թէլագգը օ-
լունմըլ տըր:

Իմիտրաթօր Վիլհելմին սուրէթ ի րէսմիլէ-
տէ տօնանմայը զիյարէթի Ջարշէնպէ կիւ-
նիւ էյլէ վագթլունտա վուգու' պուլունտ:
Միւշարիլէյն ինկիւղ Ամիրալը իւնիֆօրմա-
սընը լապիս օլտըղը հալտէ, ինկիւղ տօնան-
մասընըն դօմանտանը իւնիֆօրմաթլինէ մախսուս
օլան Ամիրալ կէմիսինէ 'ագլիմէթ էթտիք-
տէ միւշարիլէյն իքրամէն Ամիրալ Պէյրտ
իլէ սա'իր ինկիւղ զապիլթանը թարա-
ֆընտան պիր զիյաֆէթ քէշիտէ օլունտու:
Վափօրըն Իմիտրաթօրի տօնանմայա եագ-
լալտըղը սըրատա քեաֆֆէ ի սէֆիւնէլէր իճ-
րա ի թա'զիմաթ զըմնընտա թօփլար էնտալթ
էնտիքլէրի կիւլի, ինկիւղ կէմիսիլէր սէ-
րէն տիրէքլէրի իւզէրինէ չըգարագ քէմալը
մէսէրէթլէ իւշ տէֆ'ա ճեաշասըն Իմիտրա-
թօր» նիտասընը րէֆ' էյլէտիլէր: Իմիտրա-
թօր Վիլհելմ Ամիրալըն պուլունտըղը սէֆի-
նէյն չըգտըղը սըրատա Ամիրալ Պէյրտ քէն-
տի պալարաղըն էնտիրպա անըն եէրինէ իմ-
փէրաթօրի պալարաղը ալտը: Միւշարիլէյն
ախալմայըն ինկիւղ տօնանմասըն զապիլթա-
նընտ իքրամէն վէրիլէն սա'իր պիր զիյա-
ֆէթտէ հազըր պուլունտըգտան սօնկրա, կէ-
ճէ ետըյա պիր սա'աթ գալարագ Պէրլինէ
թրէն իլէ 'ալտէթ էթմէք իւզընէ մահալը
մէզքիւրտէն հարէքէթ էյլէտի:

Ալմանիա Իմիտրաթօրընըն Գիւլէտէն մու-
ֆարագաթը իւզէրինէ 24 սա'աթ միւրուր
էթմէղտէն Ջար հազրէթլէրի Պէրլինէ կիւթ-
մէք իւզընէ մահալը մէզքիւրտէ մուվասէլէթ
էյլէմիշ տիր: Ֆագաթ Իմիտրաթօր Ալեք-
սանտընըն պու զիյարէթի օլ գատար կէճիք-
միշ տիր քի, զիյարէթ ի մէզքիւրտէ իւզէրի-
նէ սա'աթի տօնանմէյլէն նէլէթ էտէն պիր
մու'ամէլէ տէյիլ, անճագ պէյն էլ միլէլ ճարի
պիր ուսուլը զէրաֆէթ ի իզթիլգասընտան օ-
լան պիր վագթլինին իճրատը նագաթըյլէ պա-
զըլմագտա տըր: Սիւն'ալէ տէյօր քի, «Նէ
էօփիւշմէլէր, նէ 'ասքէրի րէսմի գապուլար,
նէ րէսմի զիյաֆէթլէր, վէնէ սա'աթի վէտալար
Բուսիա իլէ Ալմանիա արասընտա վագթըյլէ
ճարի օլան տօնանմէյլէն արթըգ պիւսպիլթիւն
իւլալ օլունմըլ իտլինին սէթըն էտէմէյնէք-
լէր տիր: Ֆագաթ ֆանսալալթիլէրէ մախ-
սուս օլան զագլէթլար Ջար հազրէթլէրինին
զիյարէթ ի մէզքիւրտէսինին զայլէթլէ հա'իլ ի
էհէմիլէթ օլտըղըն զիքը, վէ Ալմանիա իլէ
Բուսիա արասընտա սապըլ ճարի օլան միւ-
նասէպաթը տօնանմէյլէն եէնիտէն հասըլ
օլմասըն իմքեանընը իշ'ար, վէ լաքին պու-
նա չարթ մագաթընտա Ալմանիանըն Ալմաթ-
րիտան ալըլմասընը պէյան էթմէքտէ տիր-
լէր: Պու էյլէ պիր չարթ տըր քի, անը նէ
Իմիտրաթօր Վիլհելմ նէ տէ փրէնս Պիսմարզ
գապուլ էտէմէղ, Պիր թարաֆտան Բուսիա,
տիկէր թարաֆտան Ալմաթրիա իլէ Ալմանիա
արասընտա ճարի օլան րէգապէթ, սալթ թէ-
սատիւֆի պիր վագլէ տէյիլ, անճագ Բու-
սիանըն տմալ վէ նիյաթը հարիսանէսինին զա-
րուրի պիր նէթիճէսի օլուպ, Բուսիա փօլի-
թիլգասը պու հալտէ գալտըլճա տէվսմ տա-
լի էտէճէք տիր:

Ջար հազրէթլէրինին րէսմի գապուլունտա
հազըր պուլունմագ իւզընէ փրէնս Պիսմարզ
Ջարշէնպէ կիւնիւ Պէրլինէ կէլմիշ տիր:
'Այնի կիւնտէ սէրայը Իմիտրաթօրի նագը-
րը փրէնս Տաշգօֆ իլէ Ջարըն 'ասաքիլ ի
իսաստըն գօմանտանը ճէն: Բիլթէր ֆէթրս-
պուրկտան մուվասէլէթ էյլէմիշտէ տիր:

Պէրլինտէն վարիտ օլան աթիլտէքի թէլէկ-
րաֆնամէտէ Ջարըն մուվասէլէթլինէ տա'իր
աթիլտէքի թարաֆտան միւնտէրիճ տիր: Ջար
հազրէթլէրի ճիւմ'ա կիւնիւ ալաֆրանկա

թամմ սա'աթ օն պիրտէ պուլայա մուվասէ-
լէթ էյլէտի: Իմիտրաթօր Վիլհելմ իլէ փրու-
սիա խանէտանը գրալիսի 'ալապընտան քեաֆ-
ֆէ ի փրէնս Պիսմարզ մա'իլէթլէրիլէ հա-
զըր իտիլէր: Փրէնս Պիսմարզ իլէ մախսու-
մը Գօնթ Հէրպէրթ Պիսմարզ տալի Իմիտ-
րաթօրըն եանընտա իտի: Հէր իքի Իմիտ-
րաթօր եէքտիլէրինին օրտուսընտա գօման-
տանը ֆախրիսի պուլունտըղարը ալալարըն
իւնիֆօրմասընը լապիս օլտըղարը հալտէ,
սուրէթ ի սա'աթտէ գուճագալալտար: Բու-
սիա Իմիտրաթօրըն փրէնս Պիսմարզ իլէ Մա-
րէշալ Մօլթքէյի միւսարա'աթլէ սէլամալտը:
Բուսիա վէ Ալմանիա Իմիտրաթօրարը, մա'ի-
լէթլէրինին եէքտիլէրինին թագալիմ էյլէ-
տիքտէն սօնկրա, Բուսիա սէֆարէթլանէ-
սինէ կիլթմէք իւզընէ 'ալապայա րաքիպ օլ-
տուլար:

'Աքքէրլէրին պիր րէսմի կէշիտ իճրա էթ-
մէլէրինտէն սօնկրա, Իմիտրաթօրար իլէ
գալթ պալգօնընտ չըգըպ, պէօյիւք ճատտէյի
տօլտուրմըլ օլան էհալի թարաֆընտան ալ-
գըլար իլէ սէլամալանտըլար: Փրէնս Պիսմարզ
պիր սա'աթ, Իմիտրաթօր իլէ փրէնս Ա
սա'աթ 10 տագիլէ գատար սէֆարէթլանէ-
տէ գալտըլար: Պա'տէհու Ջար հազրէթլէրի
կրան Տիւզլէր իլէ զահվէ ալթը էյլէտի:
Գասըն գրալիտէ վէրիլէն զիյաֆէթտէ իմ-
փէրաթօր Վիլհելմ գատէհի էլինէ ալըպ,
«Տօլթու վէ միւսաֆիր ի միւնիթէրէմի Բու-
սիա Իմիտրաթօրընըն սընհէթ ու 'աֆիլէթլի
իլէ խանէտանըլարմըլ միյանընտա եիւզ սէ-
նէտէն պէրու մէվճուտ օլուպ էճատըլմ-
տան գալմըլ պիր միրաս մագաթընտա մու-
հաֆազասը նիյէթլինտէ պուլունտըղը միւ-
նասէպաթը տօնանմէյլէն տէվամը 'ալգընա
պատէ նուշ օլուլօրմ:» տէյէրէք իտարէ ի
ագտան էյլէմիշ տիր: Ջար հազրէթլէրի Ֆրան-
սըլճա ճէվապընտա, «Բէլիմաթը միւսաթան-
սանէնիգտէն տօլայը գալթը հալմէթտանէ-
լէրինէ թէլէքքիւրլէ ասարընը իզհար էթ-
տիլինիլ հիսսիյաթա թէմամըյլէ իլթիւրաք է-
տէրիմ: Ջալթը վալա ի իմիտրաթօրի վէ
գրալիլէրինին սընհէթ ու 'աֆիլէթլինէ պա-
տէ նուշ օլուլօրմ, հո'ւրա», տէմիշ տիր: Իմ-
փէրաթօր Ալեքսանտր պու սուրէթլէ իտա-
րէ ի ագտան էթտիքտէն սօնկրա, Փրէնս
Պիսմարզա պատէ սուստըգտա, միւշարի-
լէյն ալալա գալգարագ քէմալ ի թէվաղու իլէ
պատէ նուշ օլուլօրմ, վէ պա'տէհու Իմիտրաթօր
Վիլհելմ տալի Գօնթ Շուվալօֆա 'այնի տա-
լէթտէ պուլունտըլ տըր: Ջիյաֆէթ ի մէզ-
քիւրտէ եիւզ գըրգ մէտուվլին հազըր պու-
լունտըլ տըր: Ջար հազրէթլէրի Ալմանիա Իմ-
փէրաթօրըն իլէ Իմիտրաթօրիչասը պէյնլէրին-
տէ վէ փրէնս Պիսմարզ գալըլարընտա օ-
թուրմըլ իտիլէր:

Ճիւմ'ա ալալամը Ալմանիա վէ Բուսիա Իմ-
փէրաթօրարը Օփէրա թէլաթրօ ի իմիտրա-
թօրիսինտէ իճրա օլունտան րէսմի օլունտա հա-
զըր պուլունտըլար: Սուրէթ ի րէսմիլէյն հա'իլ
գէվաթ իլէ օրտու թարաֆընտան մէպ'ուս իւ-
մէրա վէ զապիլթանը 'ասքէրիլէտէն միւրէք-
քէպ սէյրիլէր արասընտա պիր գալ սէնէ-
տէն պէրու թէլաթրօյա կէլմէմիշ օլան փրէնս
Պիսմարզ տալի մէվճուտ իտի: Իմիտրա-
թօրար թէլաթրօնըն մէքքէլինտէ քեա'ին
պէօյիւք լօճայա տալիլ օլտըղարընտա սէ-
լիւրիլէր ալալա գալգարըլար: Ճիւմ'ա էրթէ-
սի կիւնիւ Իմիտրաթօրար իլէ փրէնս Ա
Բուսիա տէվլէթի Պէրլին սէֆիլի Գօնթ
Շուվալօֆ թարաֆընտան քէշիտէ օլունտան
գահվէ ալթըտա հազըր պուլունտըլար տըր:
Ջար հազրէթլէրի Պէրլինտէ մագհար օլտըղը

հիւան ի գաղութէն տօյալը պէյանը մահ-
դուղիէն է մինչ տիր: Գահլէ ալթըտան
սօնկրա իմիէրաթօր իւէ Կրան Տիւզ իմիէ-
րաթօրիչա Վիգթօրիա Թրէտէրիգի զիյարէթ
էթտիւէր: Պու գահլէ ալթընըն նէ գէման
վուգու՝ պուլտըղըն անկլամայօրըզ, զի-
րա աիկէր պիր թէլէկրաֆնամէնին պէյա-
նընճա, իմիէրաթօրլար ձիւմ'ա էրթէսի սա-
պահը էպէյնսվօտա, վէ օրատան, ալ էթմէք
իւզընէ 'արապա իւէ Հուպէրթուսթօզա կիթ-
տիւէր: իմիէրաթօր Վիլէլմ իմիէրաթօր
Ալիքսանարը Բուսիա սէֆարէթխանէսինտէն
ալմըլ տըր: իմիէրաթօրլար ալաֆրանկո
սա'աթ իւչաէ տվտան 'ալտէթ, վէ սա'աթ
ալթըտա իմիէրաթօրիչա Թրէտէրիգ Վիգ-
թօրիա նէգտինտէ թա'ամ էթտիւէր: Բէս-
մի դաղէթա «Բուսիա իմիէրաթօրը Ալմա-
նիա իմիէրաթօրընըն կէչէն սէնէ քէն-
տիսինէ էթմիչ օլտըլը զիյարէթի իւ-
տէ իչիւն Պէրլինէ կէչիպ, Ալմանիա փաի-
թաթթընտա փրուսիա վէ Ալմանիա իւէ միւ-
նասէպաթը սուլճուլանէտէ պուլտուան
մու'ազղամ պիր աէվլէթ հիւքմտարընա լա-
"իգ ինթիրամաթ իւէ գաղուլ գըլընտը: Բու-
սիա տէվլէթի իւէ փրուսիա վէ Ալթըրիա
տէվլէթընի արասընտա մէվուտ օլան իչ-
պու միւնասէպաթը սուլճուլանէ հիւքմ-
տարըն միյանէլէրինտէ ճարի օլան միւնա-
սէպաթը տօսթանէյէ մուվաֆըզ տըր: Ալ-
մանիա էհալիսի իչպու գլիարէթին Բուս վէ
Ալման գալմարընըն սէլամէթ վէ սա'ատէթ-
լէրինի մուճիպ օլմասը թէմէնիյաթընտա
իմիէրաթօրլար իւէ միւլթէրէք տիրլէր»
տէմիչ տիր:

Հիւպէրթուսթօզա, մուգադտէմա պի-
րինճի Վիլէլմին իգամէթ էթմիչ օլուպ տա,
միւլարիլէյին վէֆաթընտան պէրու գաիալը
գալմըլ պուլտուան Ալ Սէրայընըն տա'իւլէրի
իմիէրաթօր Վիլէլմին էմրլիէ Ձար հազրէթ-
լէրի իչիւն թէտարիք էտիրմիչ տիր: Միւ-
թէվլէթֆա իմիէրաթօր Վիլէլմին մէղարը
իւզէրինէ Բուսիա իմիէրաթօրը ֆազար կիւ-
նիւ սապահը պէյալ կիւլէրտէն մա'մուլ կիւ-
զէլ պիր չէլէնկ վաղ' էթտիւէրտէն սօնկրա,
Կրան Տիւզ Ժօրթ իւէ պէրապէր Բուսիա սէ-
ֆարէթխանէսի քիլիսէսինտէ իճրա էտիլէն
տու'ատա հազըր պուլտուանըլար տըր: Մու-
"աթիւէրէն Ձարըն ֆալսի միւրալ պուլտու-
տըլը ալայըն գըլտընտա իքի իմիէրաթօր
գուլըզ թա'ամըն էթմիլէր տիր: իմիէրաթօր
Վիլէլմ Րուսիա 'ապէրէրի 'ալընա պա-
տէնուլ օլտըգաա, Ձար հազրէթլէրի տալի
«Միւսաֆիլի պուլտուանըլմ ճէսուր ալայըն
'ալընա պատէնուլ օլտըլըն» տէյէրէք ի-
տարէ ի ագտան էլէմիչ տիր: էօյլէտէն
սօնկրա Ձար հազրէթլէրի իքի իմիէրաթօ-
րիչայա վէտա' էթմէք իւզըն, սէրայը իմիէ-
րաթօրիչ, վէ անտէն բէֆադաթընտա իմիէ-
րաթօր Վիլէլմ պուլտուանըլը հալտէ, տէմիր
եօլու մէվլիֆինէ 'աղիմէթ էլէմիչ տիր: իմ-
իէրաթօրլարըն պիրի պիրլէրինտէն մուֆա-
րադաթլարը սա'միսի իտի: Ձար հազրէթլէրի
հալա գալտէսի օլան Հէսս Կրան Տիւզիւնիւ
զիյարէթ էթմէք իւզըն թրէն իւէ մահալը
մէղըլըն կիլթմիչ տիր:

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Պէլիւրատան վարիտ օլան պիր թէլէկ-
րաֆնամէյէ նազարէն, Գրալ Միւն Կրա-
լիչա Նաթալինին մախտուըն Գրալ Ալէք-
սանար իւէ միւլադաթ էթմէսինէ մուվաֆա-
գաթ էթմիչ, վէ իչպու միւլադաթ ձիւմ'ա
էրթէսի կիւնիւ վուգու'ա կէլմիչ տիր: Վէ

լաքին Սըրպիսթան հիւքիւմէթի իւէ Գրալի-
չա Նաթալի արասընտա միւլարիլէյինտէն
միւլադաթլէտէ Սըրպիսթանտա իգամէթի
մէս'էլէսինէ տա'իւր պիր մուվաֆադաթ հա-
սըլ օլմամըլ տըր: Մէս'էլէ ի մէղըլըն Սգուլի-
չինայա 'արգ էտիլէնէք, վէ իւլլալէթէ նազա-
րէն, մէճիւս ի մէղըլըն էքսէրիլէթ ի ա'գա-
սը կէրէք Գրալ Միւնըն կէրէք Գրալիչա
Նաթալինին Սըրպիսթանտա իգամէթլէրինի
հէր սէնէ գարֆընտա գըսսա պիր միւլտտէթ
միւլաթէնա օլարադ թա'մըլ մէմուլիլէթէ
ալաճադ տըր: Պու հէր Սըրպա մէմէթէթ
տախիլինտէ իգամէթ հուգուլը վէրէն գա-
նուըն էսասի ա'քէտմը խիւֆընտա պիր
մու'ամէլէ օլուր, վէ անճադ պէօյիւք Սգուլի-
չինա գանուըն էսասինին պիր մատտէսինի
թէպտիլ էտէ պիլիւր: Գրալ Միւն Սըրպիս-
թանտա իգամէթ էթմէք իսթէմէյօր իսէ տէ,
Գրալիչա Նաթալի իսթէյօր: Գրալ Միւնըն
մէմալիք ի էճնէպիլէտէ րահաթ րահաթ կէ-
չինմէսինէ քէտֆի օլաճադ սուրէթտէ միւ-
լարիլէյնէ խաղինէ ի տէվլէթտէն թախսի-
սաթ թա'հին էտիրմիչ տիր: Գրալա պու-
վէճիլէ մուխասսէսաթ թա'հին օլուճմասը
պա'զը տէրէճէ օլուր Գրալ Ալէքսանարըն
վախսի սըֆէթիլէ հա'իւր օլտըլը մէվլիլ-
տէն նէլ'էթ էթմէքտէ իսէ տէ, հիւքիւ-
մէթ միւլարիլէյին գալպուպէթին օլուր
իչիւն հաղըր օլմասընտան զիյատէ ֆա'իտէլի
'ատա էլլէտիլինտէն, միւլարիլէյին քէնտի
մուխասսէսաթըն էճնէպիլ մէմէթէթլէրտէ
ոարֆ էթմէսինի միւլէճճաճ սալմագտա տըր:
Գրալիչա Նաթալի պիր կէօնէ թախսի-
սաթ ալադ էթմէյօր իսէ տէ, հէլ'էթ ի վէ-
սայէթ ա'ղասընտան ձէն: Պէլիմարդօլիլ
Հիւքիւմէթին քէնտիլինէ թէքիլիլ էթտիլի
չէրա'իլի գաղուլ էթտիլի հալտէ միւ-
լարիլէյնայա իսթէտիլի գալտաթ մէպալը վէ-
րիլէճէլին պէյան էթմիչ տիր: Գրալիչա Նա-
թալի «Պէնիմ թախսիսաթ ալմագա հիչ հաղ-
զըմ եօք տըր: էյէր Հիւքիւմէթ պէնիմ իւէ
տախիլ նիլալմէն հազըր օլմատըլը պիր թախ-
սիսաթ վաթթաթըլէ մէմալիք ի էճնէպիլէտէ
եալայան Գրալ Միւն իւէ օլտըլը կիւպի
մու'ամէլէ էթմէք իսթէյօր իսէ եանըլըյօր»
տէմիչ տիր:

ՏԱԽԼԻՅԷ

Փրէնա Ֆէրտինանտ վալիտէսի իւէ ազրի-
պա ի սա'իւրէսինի զիյարէթ էթմէք իւզըն
Հոկ. Տտէ Վիլէնայա միւլթէվէճիսէն Սօ-
ֆիատան հարէքէթ էլլէմիչ տիր: Միւլարի-
լէյն միւլադաթընտան էվլէլ իքի հաֆթիս
սիւրէճէլի մէրլի օլան հէնկեամըլ զայալու-
պէթինտէ Մ. Սթանպուլօֆըն քէնտի եէրինէ
վէքիլ թա'հին էտիրմիչ իտիլինի մուսատարը
պիր պէյանսամէ նէր էլլէմիչ տիր: Վիլէն-
նատա մուգիմ Պուլարիսթան մալահաթկիւ-
զարը Մ. Նաչէվիլ թարաֆընտան տէմիր եօ-
լու մէվլիֆինտէ իսթիլալ օլուճուլ, ճն
տաղիլէ գալտաթ մէվլիֆտէ գալտընտան սօնկ-
րա, Փրէնա վալիտէսինին մուգիմ օլտըլը էպէն-
թալա միւլթէվէճիսէն հարէքէթ էլլէմիչ տիր:
ձիւմ'ա էրթէսի կիւնիւ միւլարիլէյն Միւ-
նիս գուրպինտէ սաքին օլան աղրիպասընը
զիյարէթ էթմէքտէ իտիլ էլլէլ մէղըլը թա-
րիլի իւէ մէվրուտ պիր թէլէկրաֆնամէյէ նա-
զարէն, միւլարիլէյն պու կիւնէ գալտաթ ալէ-
րին նէգտինտէ միւլադաթի գալաճադ իտի:
Փրէնա Ֆէրտինանտըն Սօֆիայա 'ալալէթ էթ-
մէպտէն էվլէլ տահա սա'իւր հանկի մահալլէրի
զիյարէթ էտէճէլի նա մա'իւմ տիր: Միւլա-
րիլէյն թէպտիլէն իճրա ի սէյահաթտան մագ-

սէաի ազրիպասը իւէ թէ'ալուգաթընը զիյա-
րէթ էթմէքտէն 'իպարէթ իտիլինի պէյան
էթմէքտէ տիր: Պա'զըլար միւլարիլէյին սէյ-
եահաթը վաղը'ասընըն սիյասի պիր մագսէտէ
միւլաթէնի իտիլինի իտտի'ա էթմէքտէ օլուպ,
կէրէք քէնտիսինին կէրէք Պուլարիլարըն
քէնտի մէ'մուրիլէթինին րէսմէն թաա-
տըր օլուճմասընը արդու էթմէլէրի վագա'ա
իէք թապիլի տիր: Ֆագաթ Փրէնա Ֆէրտի-
նանտըն էվրօփա հիւքմտարընը զիյա-
րէթ էթմէքտէ պու մագսէտինէ վասըլ օ-
լաճալը չիւպէլի օլտըլընտան, սա'իլլէրի
միւլարիլէյին սէյահաթը պիր իզաիլաճ
թէսալվուրընա միւլաթէնի իտիլինի գանն
էթմէքտէ տիրլէր: Փրէնաին զայալուպէթի
Պուլարիսթանտա օլան հալ ու մէվլիլի է-
մարէթի թէրքէ մուգթէտիր օլաճադ սուրէթ-
տէ քէսպ ի մէթանէթ էթտիլինի իպալթ
էթմէքտէ տիր:

—Օսմանը տէմիր Եօլուըն Տէնիլէ գա-
տար թէմտիտի իչի իսթամ պուլմըլ օլարագ,
Նաֆի'ա նազարէթի թարաֆընտան թա'հին,
վէ իւլ ա'ղաստան միւլթէքէպ օլան գօմի-
սինը մախսուս մա'իլէթինտէ տա'իւրէ ի սէր-
'ապէրիլէ մէ'մուրլարընտան պիրի պուլուճ-
տըլը հալտէ, թարիլի մէղըլըն նազարը
թէտգիլտէն կէչիլմէք իւզըն կէչին փէնճէն-
պէ կիւնիւ իսթանպուլտան հարէքէթ էլլէմիչ
տիր: 146 քիլօմէթրօ ուղուղընտա օլան
խաթթը մէղըլը իսթիլալ ֆէրմանը ալիլա-
նընըն իսան օլուճմասընտան իսթիլալէն 17
ման գարֆընտա իքմալ օլուճմըլ, վէ ալլէն
թախսին օլուճմաստան իսթիլալ աղ մասրաֆէ
եալըլըլ պիլլաճուտէ կէթիլիլիլ իտիլինտէն,
ֆալա մէպալ, գաթէն ինչասը իսթիլալը
ալլըմըլ, վէ Պալալըգտան Սօքիայա գա-
տար թէմտիտ էտիլէճէք օլան չիւպէ խաթ-
թընըն ինչասը ուղուղըն գուլլանըլաճադ
տըր: Խաթթը մէղըլը 24 քիլօմէթրօ ու-
ղուղընտա օլաճադ տըր: Սօքիա 12,000
էհալիսի, վէ տէնիլ սա'իլլինտէն պիր գալ
միլ ուղուղտա վէ Սիսամ աւտաթը գարչըսըն-
տա օլան պիր շէնր տիր:

—Շիմաի էֆէնարը 'ուճուլլէյի իչպալ է-
տէն պալըճա մէս'էլէ Ալմանիա իմիէրաթօ-
րընըն իսթանպուլ գարիպէն վուգու' պու-
լաճադ զիյարէթի տիր: Միւլարիլէյին իս-
թիլալինէ կէօնտէրիլմէք իւզըն գըրչիլ սէ-
ֆա'ինի Շահանէտէն տէօրտիւ միւլթէմէլէն
թէսիլին վէ թէճիլ, վէ իմիէրաթօրըն րա-
քիպէն իսթանպուլ թէլիլիլէրինէ մուխաս-
սէս Սա'լալէ վալիօրը հիւլալուընըն պիւս
պիւլթիւն էլէքթիլիլ զիյարէթ թէնիլիլ է-
տիլլէրի իչիւն լաղըմ կէլէն թէտարիլէտիլ
իճրա օլուճմագտա տըր: Քէպալիք իսթանպուլ
վէ 'իւլէպիլ վալիօրը հիւլալուընտա տախիլ
միւլարիլէյին իսթիլալէ կէօնտէրիլմէք իւլէր
տիր: Ալմանիա իմիէրաթօրընըն Տէր ի Սա-
'ատէթէ վիւրուտլէրի իւէ իգամէթլէրի էս-
նասընտա իճրա օլուճմագա մէրասիմ թէլ-
րիֆաթիլի միւլադէրէյէ մէ'մուր օլմագ
իւզըն, թէլիլիլաթը 'ուճուլլէյէ նազըրը
Միւնիլ փալա հազրէթլէրինին ըլիաթէթլէրի
թա'մընտա օլարադ պիր գօմիսիօնը մախ-
սուս թէլէքէլլէլ էլլէմիչ տիր: իմիէրաթօր
հազրէթլէրինին իգամէթլէրինէ թախսի պու-
լուրուլան Շալէ գալըն Հիւլալուընըն թէֆ-
րիլաթ վէ թէլիլինաթընա քէմալը կէրմի
իւէ չալըլմագտա տըր:

Ձաթը հազրէթի Շէհրիյարինին եալէր ի
էքրէլէրի միւլիլի Ֆու'ատ փալա իւէ Ֆա'իլ
Անմէտ փալա պուրատա իգամէթի էսնասըն-
տա իմիէրաթօրըն ֆալսի եալէրիլինէ թա-
հին օլուճմագտա տըր:

ԱՅԶԵԼԵՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Հոկտ. 3/47, 1889			
Իս. ու. [գուլ. քէնուլ] 18 25 Բ. Տ. եօլ սէչմ. 70 75			
Թաաֆէյէ ի Տիւլ. Գալմ. 7 30 Խաթիլը. Տախ. 44 33			
ԱՅԶԵ ԳԻՅԱԹԸ, իրա օսմ. 100 զըլտան			
Մէճիլիլ	407 36	Փօլ	90 40
Մէթալիլ	400	Նաֆիլէ	87 32
Պէլիլ	403 30	Գրիլիլ	54 10
Ալթըլ	403 30	Լիւրա Ինիլիլ	440 45
Մանէթ գալմէ 8 82			

ԻՅԻՄԱՆ ՊՈԼԻՏԻ

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՅԱՅԱՆ ՄԱԹԱՍԱՐԵՏԱ ԹԱՊ՝ ՕՐՈՒՄԸՆ ՏԵՐ
Ֆիլանմանըլար Եօլուըլ Ամէրիլլան խաճ